/KL.7
ADFÆRDSDESIGN

NABOLABORATORIET

EN DIGITAL KAMPAGNE OG UNDERSØGELSE AF NABOSKABSPROFILER
OG ADFÆRDSPSYKOLOGIEN BAG DANSKERNES NUVÆRENDE NABOSKAB

UDARBEJDET AF **/KL.7** FOR

NABOHJÆLP
fra Det Kriminalpræventive Råd og TrygFonden

Indholdsfortegnelse

Executive summary 3
Metode 4
Fejlkilder 5
Respondenterne 6
Naboskabsprofiler 10
Naboskabet i praksis 18
Naboernes navne 23
Naboernes kendskab til navne 29
Dit naboskab 35
Referencer.....42

Executive summary

En af denne rapports væsentligste indsigter er klart kommet via naboskabsprofilerne. På trods af fejlkilder, som kan give et mere pro-socialt billede, er den store mængde af danskere, der ender med en af de to store pro-sociale profiler: *Arrangøren* eller *Den Sociale* så markant, at det må konkluderes, at **danskerne i den grad er tilhængere af det sociale.**

En anden væsentlig indsigt er, at **naboskabet som et hele er en udbredt positiv social norm.** For enkelte profiler kan denne sociale norm dog ende med at føles som en byrde.

En af de gennemgående temaer i undersøgelsen er endvidere, **at naboskab bliver vigtigere og udføres oftere, som alderen stiger**. Naboskab, som det kendes i dag, skaber mest deltagelse hos den ældre del af befolkningen.

Danskerne taler faktisk ofte med deres naboer.
Undersøgelsen viser, at ca. 47% af respondenterne har talt med deres nabo i dag.

For en stor del af respondenterne gælder det endvidere, at **de er godt tilfredse med deres nuværende naboskab**. På trods af at mange af dem har talt med en nabo for nyligt, er det slet ikke en forudsætning for, at naboskabet er godt. Forskellige profiler opfatter naboskabet forskelligt. Og **at naboskabet er godt behøver langt fra at betyde, at man kender hinanden indgående** og ses på dagligt eller endda ugentlig basis. Særligt kvinderne synes at have en holdning og oplevelse af, at man ikke nødvendigvis behøver at tale sammen på daglig basis for at betragte naboskabet som godt.

Undersøgelsen har endvidere demonstreret en række geografiske forskelle, bl.a. at **Syddanmark har en stærk social norm for naboskab** og flere 'Arrangører' end folk, der bare er sociale, hvilket formentlig bidrager til, at de har bedre og tættere naboskab end Danmarks øvrige regioner.

Rigtig god læselyst.

Metode

Denne undersøgelse er en integreret del af Nabolaboratoriet, som sætter fokus på nye måder at aktivere naboskab og nabohjælp, ved at understøtte borgerne med redskaber og indsigter, der passer bedst muligt til den enkelte og vedkommendes naboskab. En essentiel del af kampagnen er at måle og få nye indsigter om naboskab og motivationer herfor. På denne baggrund blev der udviklet et digitalt nabo-laboratorium, hvori borgerne havde mulighed for at besvare enkelte spørgsmål om dem selv og deres naboskab og herudfra definere deres naboskabsprofil. Samtidig modtog borgerne redskaber, som var tilpasset lige nøjagtig deres profil. Når borgerne alligevel var i gang med at besvare spørgsmål, udbad vi et par ekstra informationer for også at øge den generelle indsigt. Det betyder, at denne rapport er sammensat af to metodiske elementer: for det første et spørgeskema til undersøgelse af forskellige opfattelser, holdninger osv. til naboskab, og for det andet en psykologisk profilering, som er modificeret til formålet. Oftest kan spørgeskemaer forfalde til baggrundsviden om respondenterne som alder, bopæl osv., men som personlighedsprofil og motivation for naboskab kan en 21-årig fra Århus have mere tilfældes med en 57-årig fra Nørre Åby end med sine jævnaldrene. Derfor er det lykkedes at lave en psykologisk profilering af alle respondenter på baggrund af de fem store relativt invariante personligstræk, som den psykologiske forskning har dokumenteret gennem godt og vel 40 år.[1] Her er fundet 12 naboskabsprofiler via Sam Goslings *Ten Item Personality Measure (TIPI)*.[2] Og netop koblingen mellem profileringen og besvarelsen af spørgeskemaet skaber nogle interessante indsigter.

Undersøgelsen blev udført digitalt, og i alt besvaret af 4740 forskellige respondenter med besvarelser fra hele landet og de fleste aldersgrupper. Mængden og spredning i data, gør at samtlige medbragte resultater er statistisk signifikante. Databehandling, analyse og rapporten er udarbejdet af /KL.7.

Fejlkilder

Der er ingen tvivl om, at der opstår nogle fejlkilder ved kun at anvende digitale redskaber. Selvom de første par sider bl.a. vil demonstrere en solid spredning i de demografiske data, så kan personlighedstyperne måske bære præg af, at respondenterne er tilstede digitalt og måske endda har fundet Nabolaboratoriet via Facebook. Som vi skal se, finder undersøgelsen også en ret stor mængde af respondenter, der profileres som markant pro-sociale. Dette er en væsentlig fejlkilde, men profileringen er på ingen måde tiltænkt som færdigudviklet, det er således kun første skridt til at få en dybere metodisk ramme og bedre forståelse af danskernes motivationer for naboskab.
Derudover er forskellige fejlkilder i spredningen på facebook (og facebooks ikke-transperente algoritmer for visning), som gør at respondenternes eksponeringen for muligheden for at tage testen for en stor dels vedkommende er uden for kontrol.

Respondenterne

Selvom nabolaboratoriet udelukkende har været et digitalt redskab, er det – som det vil fremgå af de næste par sider – lykkedes at få en god spredning blandt respondenter. Dette har dog ikke været et mål for undersøgelsen i sig selv, idet de klassiske demografiske oplysninger siger meget lidt om personerne bag besvarelserne. Undersøgelsens primære mål har været at finde dybereliggende motivationer bag et aktivt naboskab. Som vi vil se senere, kan to personer, som har dybt forskellige demografiske baggrunde, sagtens dele motivationer for aktivt at opsøge naboskab – eller for den sags skyld at undgå det. Endvidere har undersøgelsen sigtet mod at finde faste tendenser i naboskab, som deles på tværs af de forskellige dybereliggende motivationer.

Side 7 til 9 giver en kort gennemgang af, hvilke respondenter der har deltaget i testen. Det vil vise at respondenterne har en god demografisk spredning, men ikke en fuldkommen perfekt fordeling, som matcher Danmarks demografiske fordeling 1 til 1.

Som det ses nedenfor, er der f.eks. en stort set ligelig fordeling mellem kvinder og mænd blandt respondenterne.

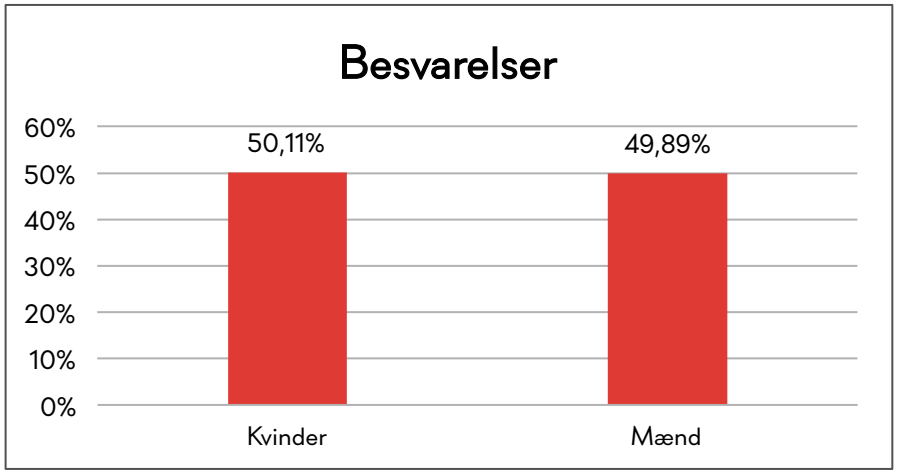

Alder

Givet emnet er det naturligt, at en mindre del af yngre respondenter optræder, idet de oftere bor i lejeligheder med mindre risiko for indbrud.

Ligeledes ses en relativt god fordeling mellem køn og aldersgrupper, omend mændene er en smule over-repræsenteret i aldersgrupperne over 65.

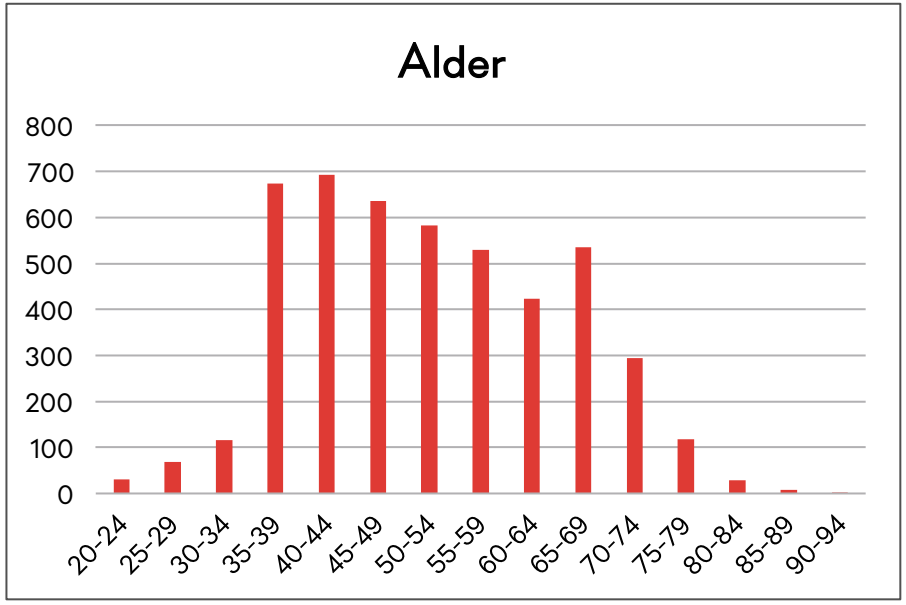

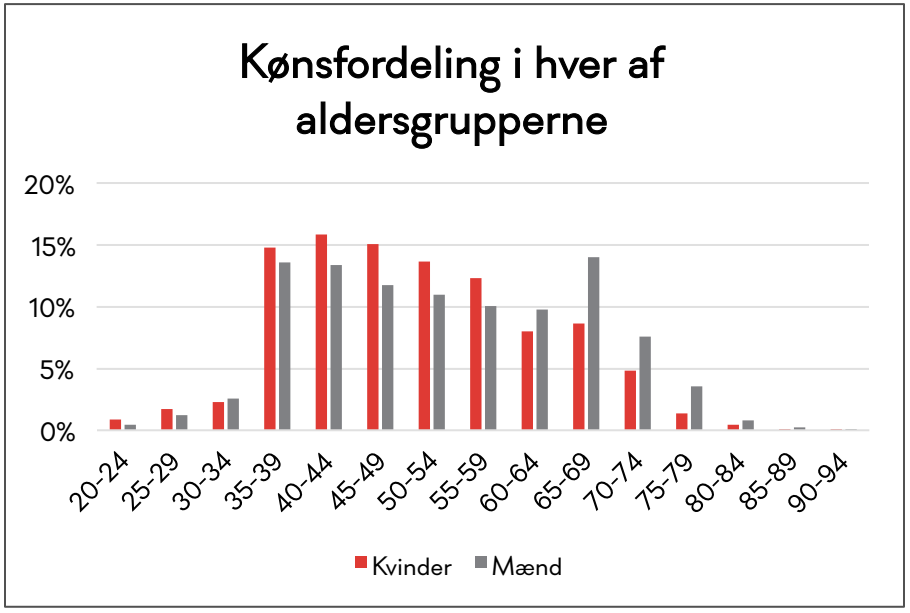

Region

Holdes antallet af respondenter i hver region op mod antallet af beboere i samme regioner, får vi nedenstående graf. Heri ser vi, at københavnerne er underrepræsenteret i besvarelserne. Igen giver dette rigtig god mening ift. målgruppen, da der her må antages at være et større antal ejendomme med mindre (eller i hvert fald mindre *oplevet*) risiko for indbrud.

Sjælland og til dels Midtjylland har en relativ høj andel af besvarelser pr. beboer, mens Syddanmark og Nordjylland er godt afbalanceret.

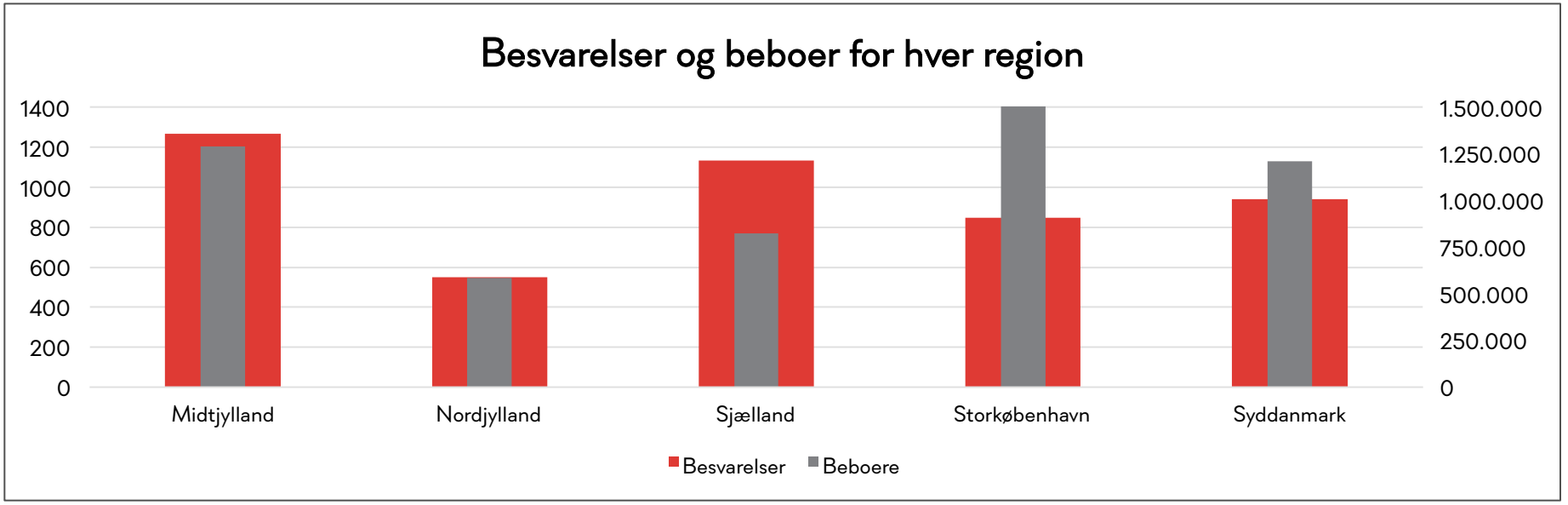

Region

Ligeledes finder vi en rigtig fornuftig balancering mellem kønnene på tværs af regionerne. Syddanmark leverer lidt flere besvarelser blandt mænd end blandt kvinder, hvor det omvendte gør sig gældende i København og Midtjylland. I de resterende regioner er fordelingen nærmest ligelig.

Den gennemsnitlige alder på besvarelser på tværs af regionerne rummer heller ikke store udsving i forhold til hinanden. Bemærk at y-aksen starter ved 45 år, for at kunne vise de små forskelle.

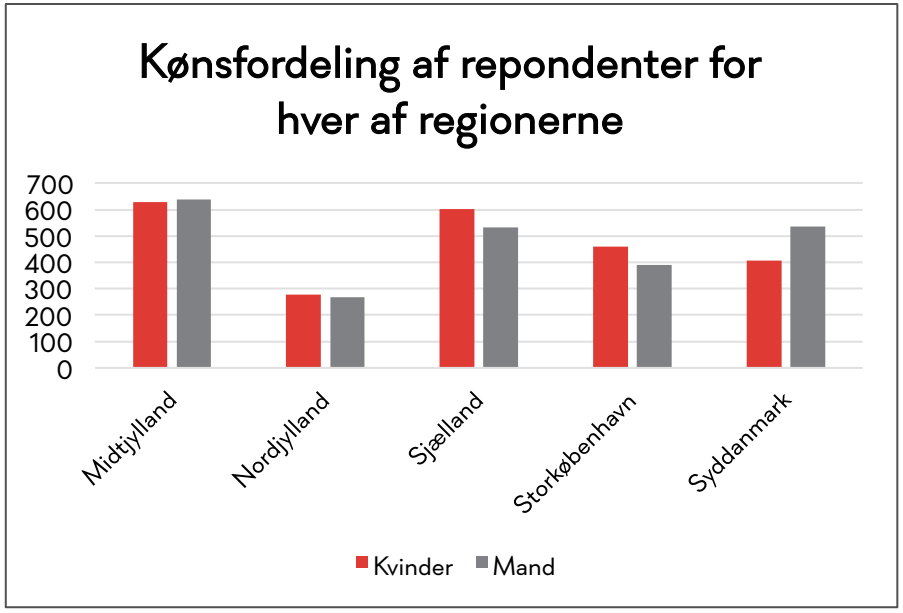

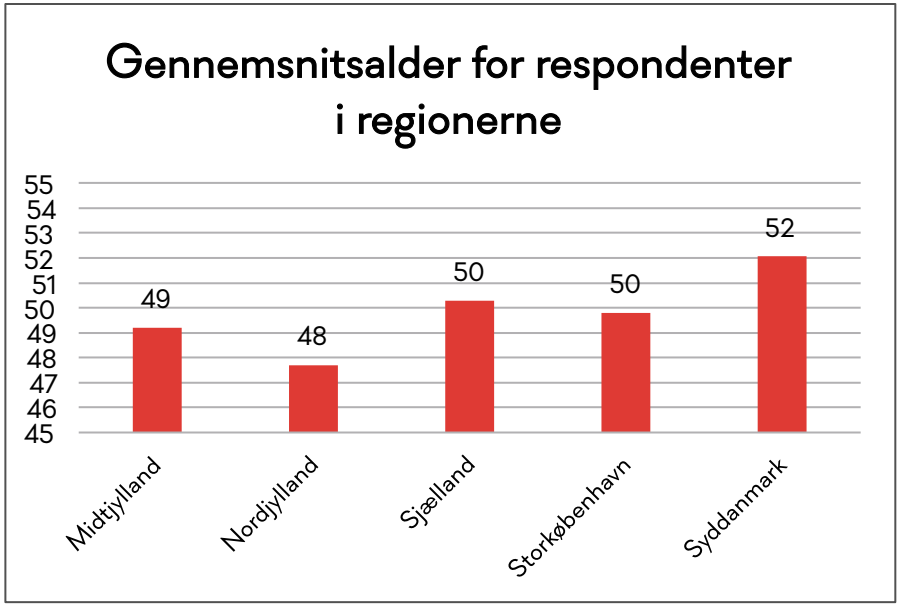

Profiler

Den psykologiske forskning har gennem de seneste 40 år gentagne gange bekræftet fem overordnede personlighedstræk.[1] Via teorien bag personlighedstræk er det lykkedes at finde frem til 12 naboskabsprofiler. Derefter er anvendt Sam Goslings *Ten Item Personality Measure (TIPI)*[2] som skala, hvormed vi har kunne tildele hver respondent en naboskabsprofil.

Inden gennemgangen af denne del af undersøgelsen giver vi hver profil et par ord med på vejen (beskrevet i 2. person).

Den Travle

Du er en person med mange forpligtelser. Måske består dit liv af familie, arbejde, sport, kunst og andre fællesskaber. Men du vil gerne bidrage til naboskabet, fordi det er det rigtige at gøre. Du er en solid støtte, hvis der kommer gang i gode initiativer i nabolaget. Men det er andre, der tager det første spadestik.

Arrangøren

Arrangøren nyder at mødes med andre, og er god til at få fælleskabet til at fungere. Du er den lim, der får stort set alle slags grupper af mennesker til at mødes! En af de bedste ting ved dig er, at du kan påtage dig en hel masse opgaver, at du ganske naturligt påtager dig opgaver for fællesskabes bedste uden at forvente en masse anerkendelse. Hvis der findes en eller flere som dig i et nabolag, er der stor chance for, at naboskabet fungerer.

Den Afslappede

Du har en afslappet holdning til, hvad der sker i dit nabolag. Og det er også helt okay med dig, hvis der ikke skal organiseres alt muligt. Det er ikke vigtigt for dig, hvad "man bør gøre". Naboskab er noget der udleves i hverdagen. Detaljerede regler for hækkeklipning og bortfjernelse af ukrudt interesserer dig ikke. For dig starter naboskabet med, at der skal være plads til alle.

Formanden

Du er udadvendt og har holdninger til, hvordan tingene kan organiseres i dit nabolag. Du har gennemslagskraft og er god til at få tingene organiseret, så der sker noget. Du har det godt med at lede og fordele. Det er ofte en som dig, der er formand for den lokale nabogruppe eller for boligforeningen. En rolle, der passer dig godt, selvom du ved, at det ikke er alle dine beslutninger, der er lige populære. Men nogle gange skal der skæres igennem, hvis tingene ikke skal gå i stå.

Den Private

Du har styr på dine egne ting så vejfester, loppemarkeder eller fælles-fodbold står ikke øverst på din ønskeliste. Hvis du bor i et område, hvor det er en god idé at have installeret en alarm, så er det allerede ordnet hos dig. Nabolaget er det sted, du bor men ikke nødvendigvis det sted, du leder efter nye venner.

Den Handlekraftige

Du får ting gjort. Og hjælper andre med det samme. For dig er en aftale en aftale, og du har styr på reglerne. Det er vigtigere at have få klare aftaler, der bliver overholdt, end en hel masse snak, der aldrig bliver til noget. Du er en katalysator for naboskabet, og du tager gerne din del af arbejdet.

Den Sociale

Du kender mange af dine naboer. Du hilser på alle og er på fornavn med mange af dem. Du interesserer dig for dine medmennesker - deres liv og historie – og for nabolagets historie. Det er jo det, der får vores samfund til at hænge sammen. Du er ikke en af dem, der absolut skal bestemme det hele, men er god til at gøre plads til andre.

Historikeren

Du er en aktiv medspiller i nabolaget. Du kender traditionerne, og du kender alle fortællingerne om, hvad der har virket og ikke virket i nabolaget. Du ved, at det er vigtigt, at naboer hilser på hinanden, og du mener, at man har en forpligtelse over for dem, man bor tæt på. Som minimum ved at hjælpe i en snæver vending. Du åbner altid døren, hvis nogen ringer på - og forventer at andre gør det samme.

Den Stabile

At bidrage til naboskabet er en pligt der følger med, når man har bosat sig i et område. Det er du bevidst om, ligesom du er bevidst om, hvad der er god stil i mange andre sammenhænge. Det gør, at du ofte har meget travlt. Alligevel er du en fast støtte i nabolaget. Du stiller op hver gang og håber, at der bliver sat pris på dit arbejde.

Entreprenøren

Du kan godt se muligheder i et nabofælleskabet, hvor du kan engagere dig selv og andre. Du er kompetent, idérig, og bygger succesfuldt videre på halvfærdige idéer. Hvis alt er planlagt til mindste detalje, synes du, det er for kedeligt. Kan du få samlet et par gode naboer omkring dig og få hjælp til at udføre dine gode ideer, er du en gave til ethvert nabolag.

Realisten

Naboskab står ikke øverst på din ønskeliste, men du kan godt se, at med naboskab følger også sikkerhed og tryghed i forhold til indbrud. Du har ikke lyst til at være den, der skal bruge kræfter på at organisere alting. Der lader du nogle af de mere ivrige komme til fadet. Du ved, at med godt naboskab følger ro og sikkerhed, og du er opmærksom på, om der bliver gjort nok for at forhindre indbrud og skræmme tyve væk i dit nabolag.

Pendleren

Uanset om du har boet på din nuværende adresse i 10 måneder eller 10 år, har du altid opfattet det som 'midlertidigt'. Måske er du pendler, måske er du bare optaget af noget helt andet end det sted, du bor, da det er andre ting, der giver dit liv værdi? I forhold til naboskab er du interesseret i alt, der gør din hverdag lettere. Dem, der sætter ting i gang, som kan gøre livet enklere og bedre, kan regne med din opbakning.

Profiler

Det er væsentligt at slå fast, at profilering ikke er en balanceret metodik. Der er intet, der indikerer, at der skal være lige mange af hver profil. Som et eksempel er det meget positivt, at testen identificerede så få Formænd, da for mange Formænd kan føre til unødvendige kontroverser i et naboskab. Når det er sagt, er andelen af profilerne Arrangøren og Den Sociale bemærkelsesværdigt.

Der kan være flere grunde til dette. Bl.a. at begge profiler er 'kodet' i TIPI til *udadvendthed*, og netop disse typer er måske mere interesserede i naboskab, end andre profiler kodet neutralt eller til indadvendthed. Det er også muligt, at denne udadvendthed gør, at de er overrepræsenteret online. Det er dog sikkert, at disse profiler er essentielle for et naboskab, og de findes i stor stil i Danmark.

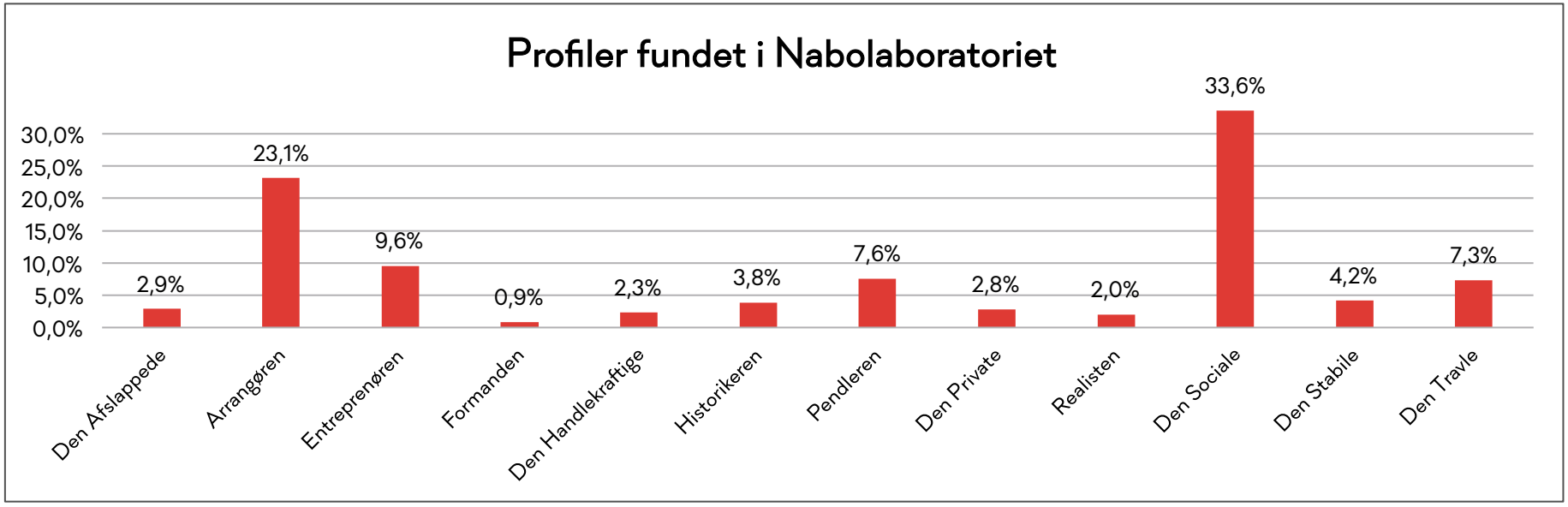

Profiler og Køn

Fordelingen af profiler på de to køn ses i grafen til højre. Her fremgår det tydeligt, at der er ret markante forskelle på kønnene. Hvor mændene i højere grad er repræsenteret i profiler som Arrangøren, Entreprenøren, Den Handlekraftige, Den Private og Den travle, så er kvinderne i højere grad repræsenteret i profiler som Realisten, Den Sociale og Den Stabile. Dette fund er ikke overraskende rent adfærdspsykologisk. Mænd har en tendens til de mere udforskende profiler, mens kvinderne oftere har profiler hvor domæneopretholdelse (i dette tilfælde naboskabet), er i fokus.

Bemærk, at der ikke er tale om en sikkerhed for at 'hvis respondenten er mand, så...', men blot en tendens til overrepræsentation i profilen.

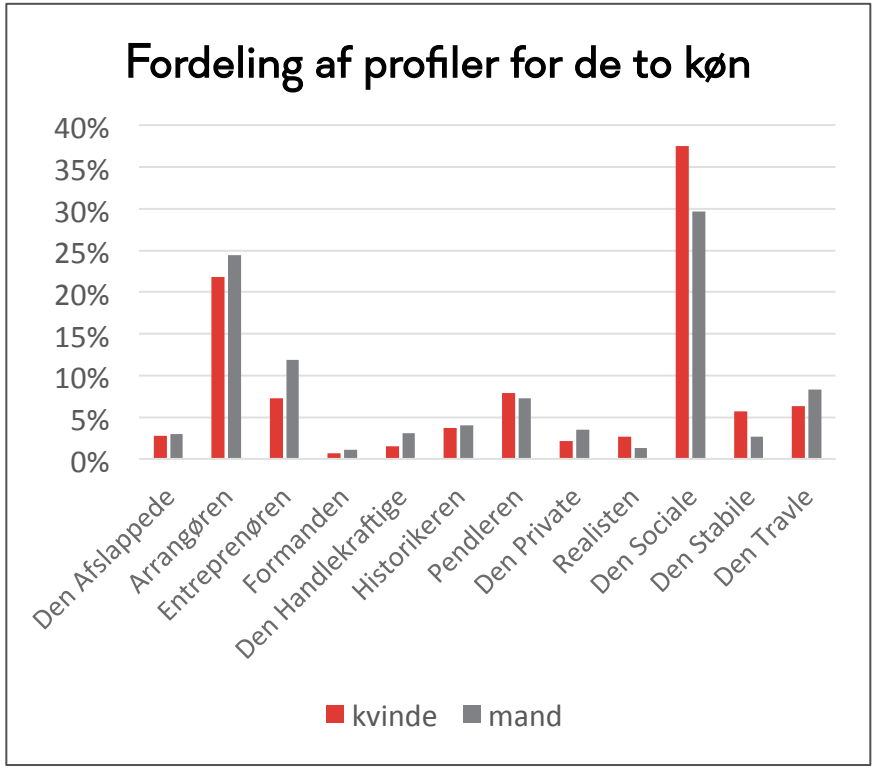

Profiler og Alder

Ser vi på profilernes fordeling ift. alder, er det tydeligt, at udsvingene er små, men alligevel statistisk valide, grundet den store mængde af respondenter. Overraskende fremgår det, at interesse for lokalområdets historik ikke er forbeholdt den ældste gruppe. Tværtimod findes den højeste gennemsnitsalder faktisk blandt de profiler, der meget aktivt skaber naboskabet, nemlig Arrangøren, Entreprenøren, Formanden og Den Handlekraftige. Som tidligere undersøgelser har konkluderet, stiger ønsket om naboskab med alderen. Her fremgår det desuden, at det ikke kun er ønsket der er stigende, men også evnen til aktivt at nære naboskabet.

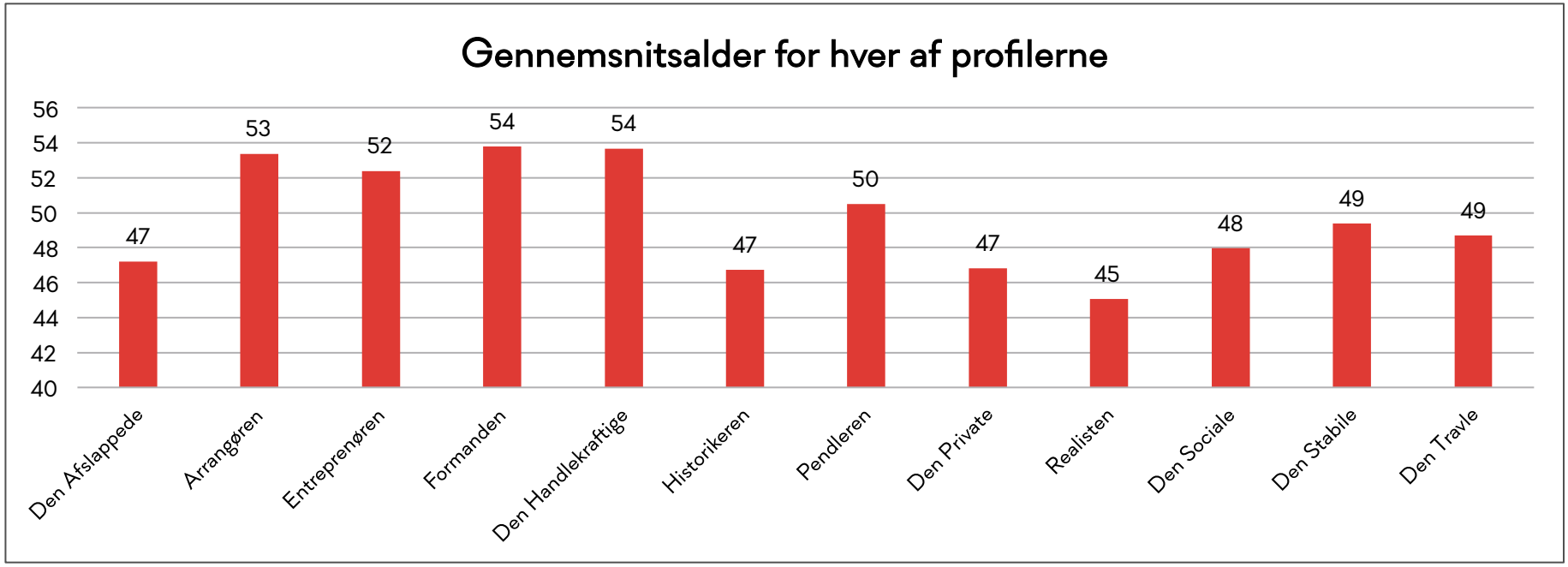

Profiler og Region

Betragtes profilernes fordeling i de respektive regioner, viser undersøgelsen ikke store udsving på tværs af regionerne. Der er en mindre tendens til, at Syddanmark har færre af Den Sociale, som til gengæld opvejes af flere Arrangører. For naboskabets evne til at være velfungerende i Nordjylland, Sjælland og i Storkøbenhavn, er der i underkanten af Formænd tilstede. Her vil det oftest være muligt at indsætte en Arrangør som erstatning. Har et naboskab i disse områder en god Formand, så bør der værnes om ham/hende. Derudover hersker der ikke de store forskelle mellem regionerne.

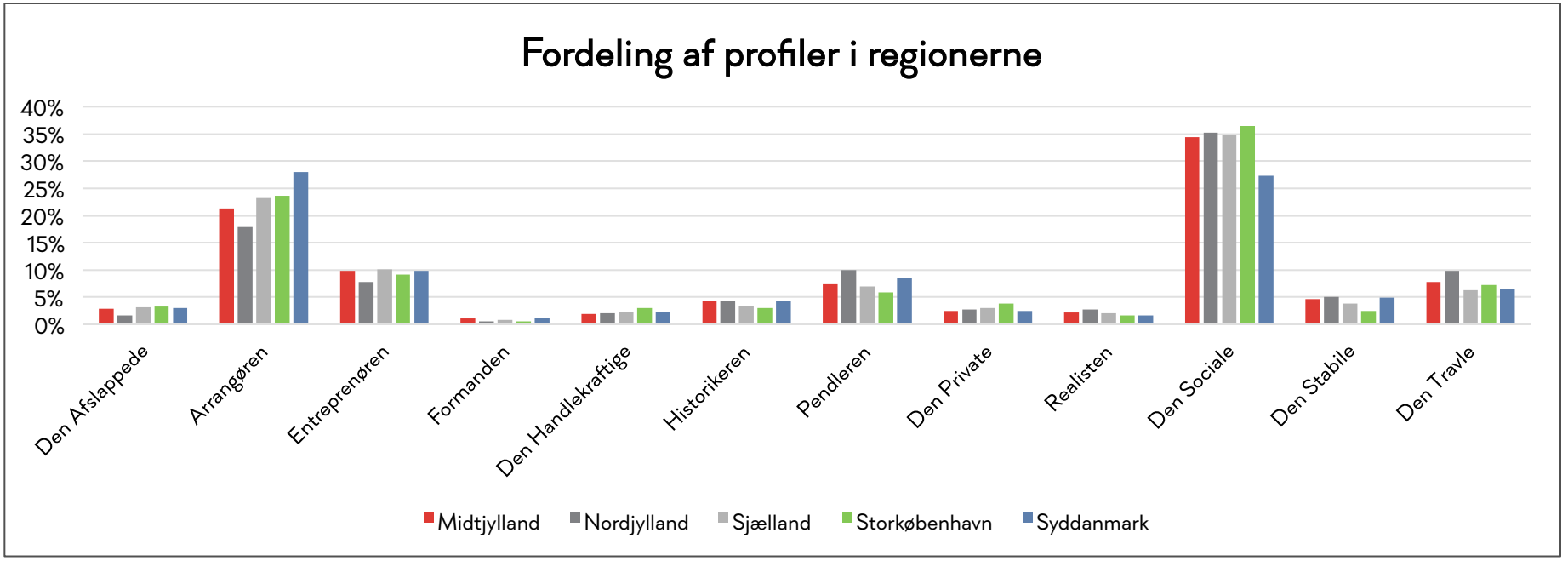

Sidst talt med en nabo

Når vi spørger direkte til respondenternes erindring om begivenheder i naboskabet, er det væsentligt at tage forbehold for, at menneskers hukommelse ikke er objektiv. Evnen til erindring er tæt forbundet med vores fantasi, og ikke altid pålidelig. Denne fejlkilde forværres yderligere, så snart spørgsmålet omhandler et spørgsmål med en klar social norm. Mere om det senere. Derfor skal der ikke dvæles for meget ved grafen til højre, der opstår ved kun at spørge, hvornår respondenten sidst har talt med sin nabo. Der er dog en relativt høj andel, der vurderer, at de har talt med naboen i dag (47,6%). Om dette er tilfældet, eller det i virkeligheden var i går, ændrer ikke på det faktum, at danskerne over en bred kam taler relativt ofte med deres naboer.

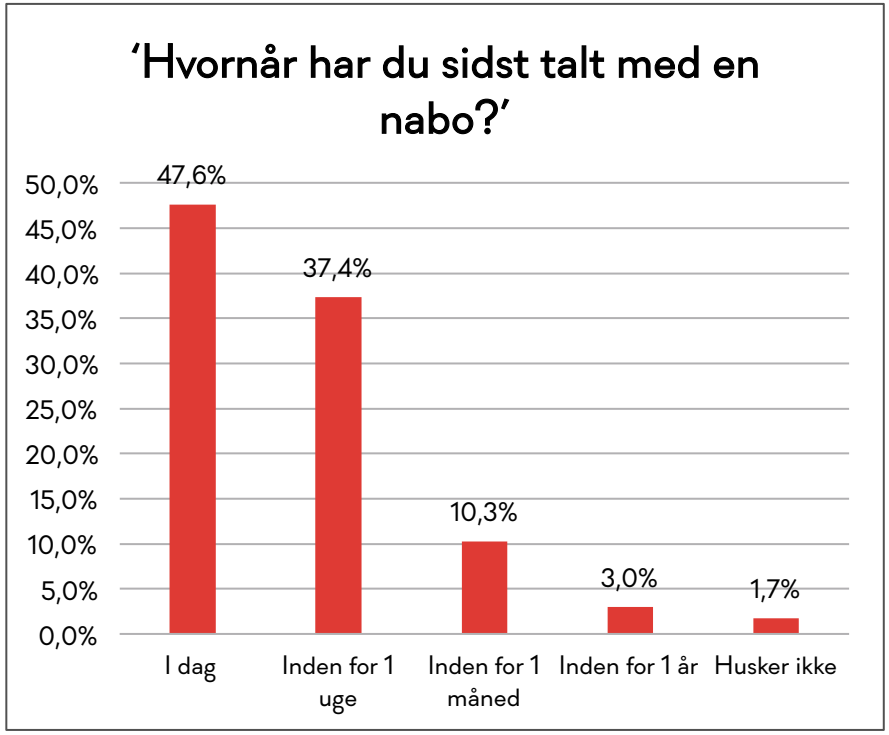

Sidst talt med en nabo og Køn

Ved en kønslig fordeling af spørgsmål om, hvornår respondenten senest har har talt med naboen, ser vi én reel forskel, nemlig at flere mænd end kvinder vurderer at have talt med deres nabo i dag. Omvendt mener flere kvinder, at de har talt med en nabo inden for den seneste uge. Dette kunne pege på et naboskab med en større grad af distance; man er ikke venner, men naboer – er mere udbredt hos kvinderne.

Dette støtter igen op om domæneopretholdesen hos kvinderne, vi så tidligere. 'Vi har hvert vores hjem, som er vores. Naboskabet er godt til at holde det større domæne sammen, men sekundært'.[3] Det kan også blot skyldes, at kvinders hukommelse er mere realistisk, og at samtalefrekvensen i realiteten er ens for begge køn.[4]

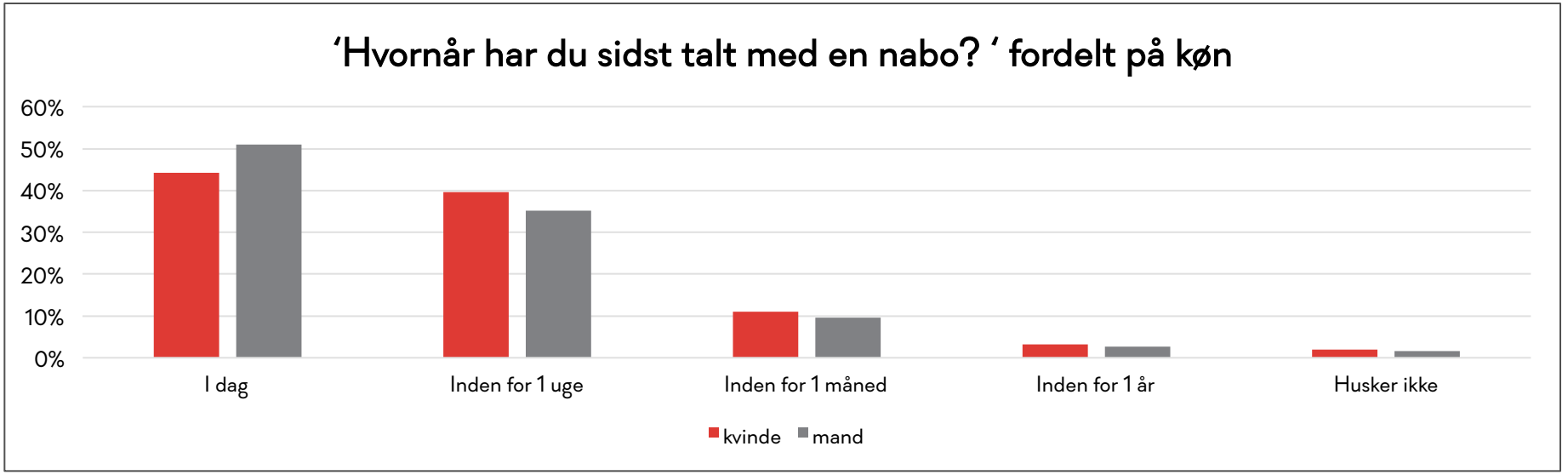

Sidst talt med en nabo og Alder

Der er ingen tvivl om sammenhængen mellem alder og frekvens af samtaler med naboerne. Ved at beregne til et index-tal (jo lavere, jo oftere), viser tendenslinjen klart (bemærk R^2= 83,5%) en ligefrem proportionalitet med alderen på respondenten. Med andre ord: Jo ældre respondenter, desto mere sandsynligt er det, at han/hun har talt med sin nabo for nylig.

Scoren er fundet ved at kode svarene fra "Hvornår har du sidst talt med en af dine nærmeste naboer?" til værdier, efter følgende system.

Indenfor det sidste døgn	= 1
Indenfor den sidste uge	= 2
Indenfor den sidste måned	= 3
Indenfor den sidste år	= 4
Det husker jeg ikke	= 5

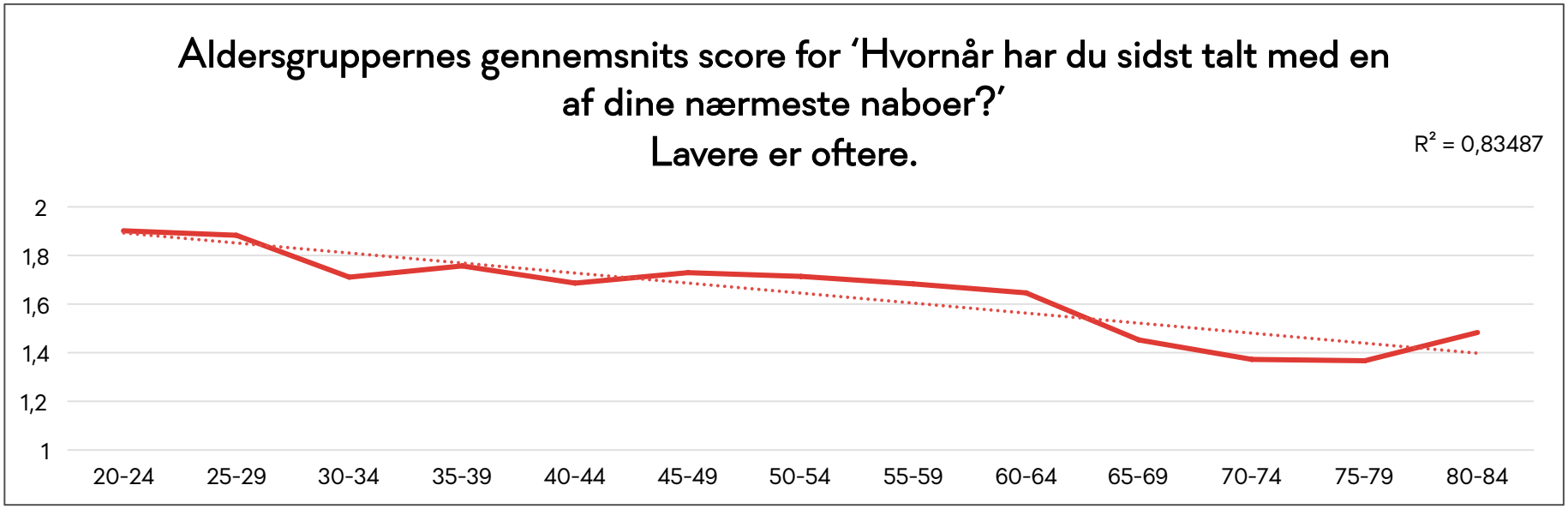

Sidst talt med en nabo og Region

Kobles svarene, på spørgsmålet om, hvornår man sidst har talt med en nabo med respondentens region, får vi nedenstående graf. Her fremstår kun meget små udsving, hvilket kunne tyde på en ensartet samtalefrekvens på tværs af landet. Kun Syddanmark har lidt flere, der har talt med en nabo i dag, mens Nordjyderne måske er lidt mere reserverede eller blot har større afstande mellem husene end de andre regioner. Her finder vi et lidt højere antal, der har svaret 'Inden for 1 måned'. Selvom fundet passer godt med omverdenens billede på nordjyderne, og nordjydernes egen fortælling, så er udsvinget dog så lille, at det næsten ikke er værd at bemærke.

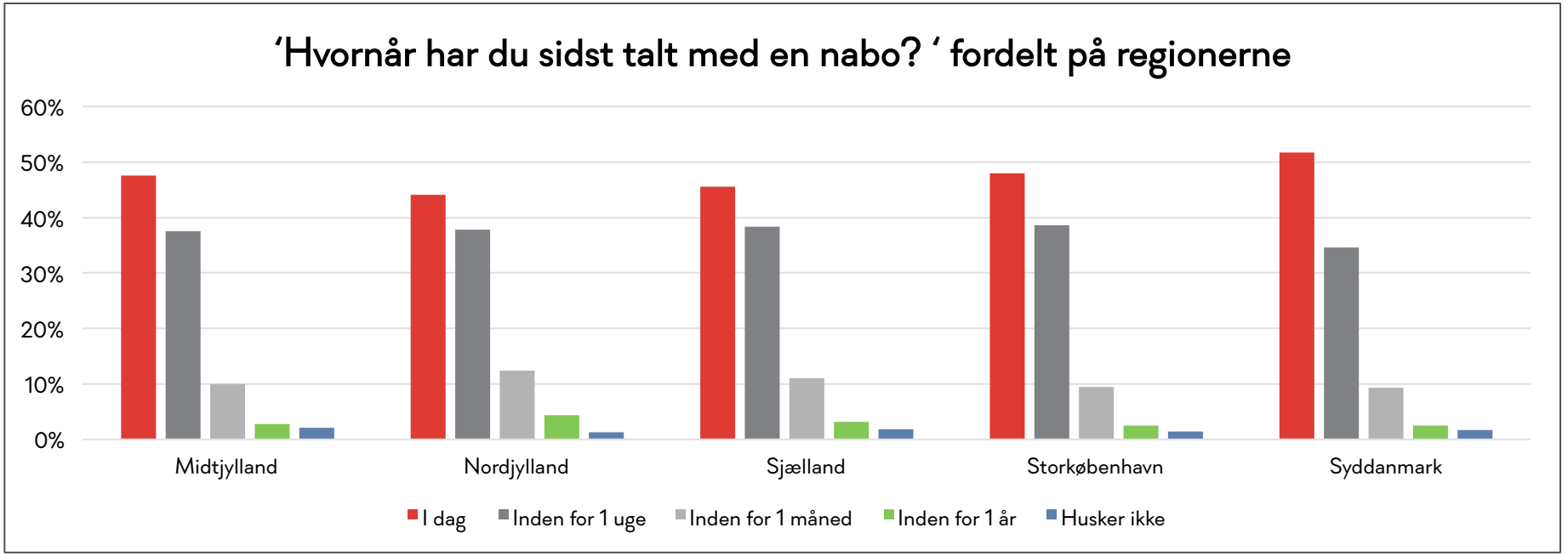

Sidst talt med en nabo og Profil

Ses fordelingen af svarene på spørgsmålet på de forskellige profiler, er der i høj grad tale om validering af profilerne. Som det ses, er der i profilerne Arrangøren, Entreprenøren, Formanden, Den Handlekraftige, og Den Sociale tale om en klar overvægt af respondenter, der har talt med en nabo 'I dag'. Derimod er der i profiler som Den Afslappede, Pendleren, Den Private og Realisten en tydelig overvægt af respondenter, der svarer 'Inden for en uge'. Dette kan også afspejle deres forventninger til naboskabet, hvor de ikke har et behov for at have alt for tætte bånd med deres naboer.

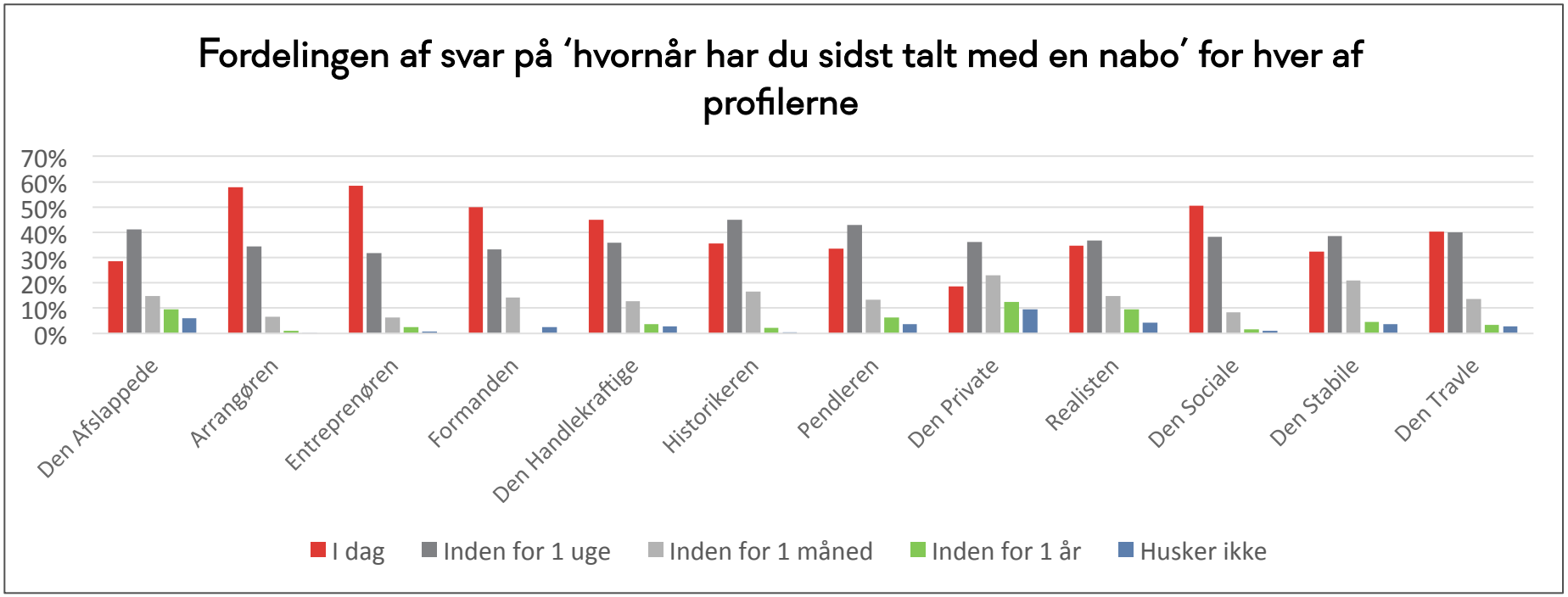

Naboernes navne

I stedet for at spørge til relativt abstrakte fænomener som naboskab, er en bedre måde at vurdere naboskabet på at spørge til, hvor mange naboer respondenten kender navnene på. Svarene på spørgsmålet fremgår af nedenstående graf. 6-10 naboer er det hyppigste svar. Spørgsmålet er dog ikke så enkelt, som det lyder idet vi ikke forventer, at ret mange respondenter har prøvet at remse navnene op. Normalt ville en statistiker forsvare dette med et mængdeargument: Der er blevet spurgt så mange, og nogle svarer over og andre under, og så udligner de hinanden. Men som vi skal se i kapitlet *Naboernes kendskab til navne,* har adfærdspsykologien et helt andet svar.

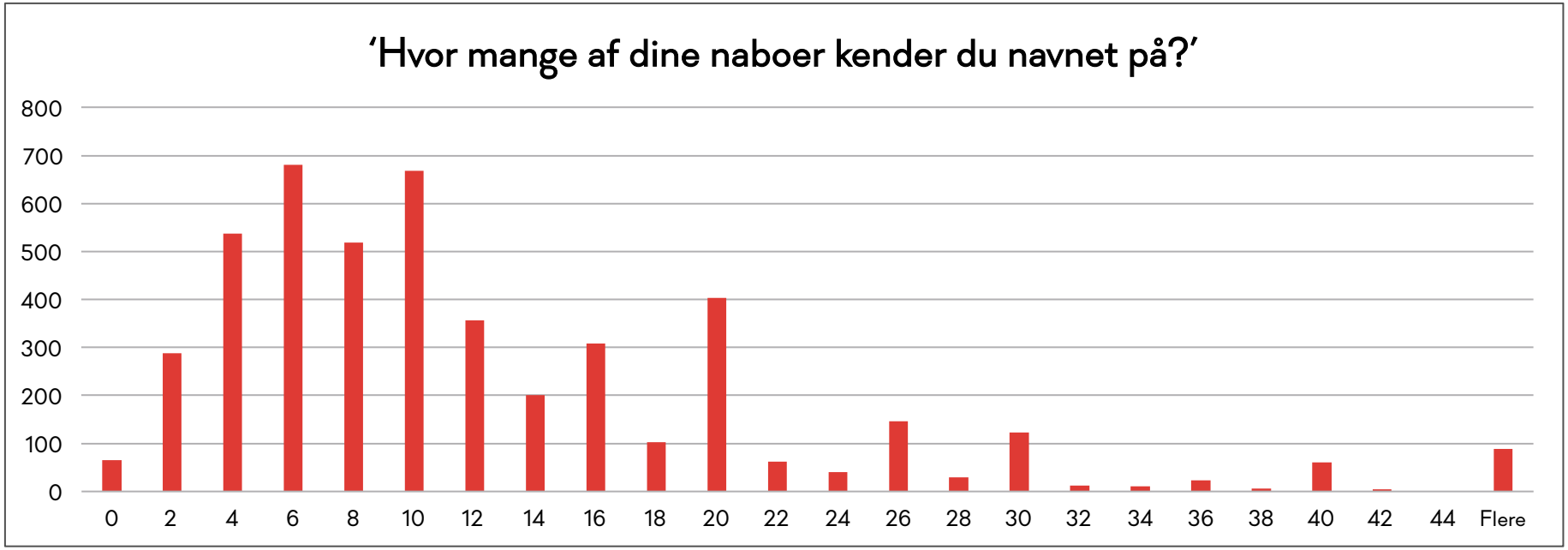

Naboernes navne og Køn

Af grafen til højre fremgår det tydeligt, at kvinder gennemsnitligt rapporterer at kende navnene på flere naboer, end mændene gør. Når der er tale om et så stort antal respondenter, er 0,9 nabo i gennemsnit et stort spring. Her kan der være to ting på spil: 1) Enten kender kvinderne faktisk navne på flere naboer end mændene. Eller 2) kvinderne overvurderer ubevidst deres kendskab. Som nævnt på foregående side, er vi nødt til at vente til kapitlet *Naboernes kendskab til navne* for svar på, hvilken af de to hypoteser, der formentlig er mest hold i.

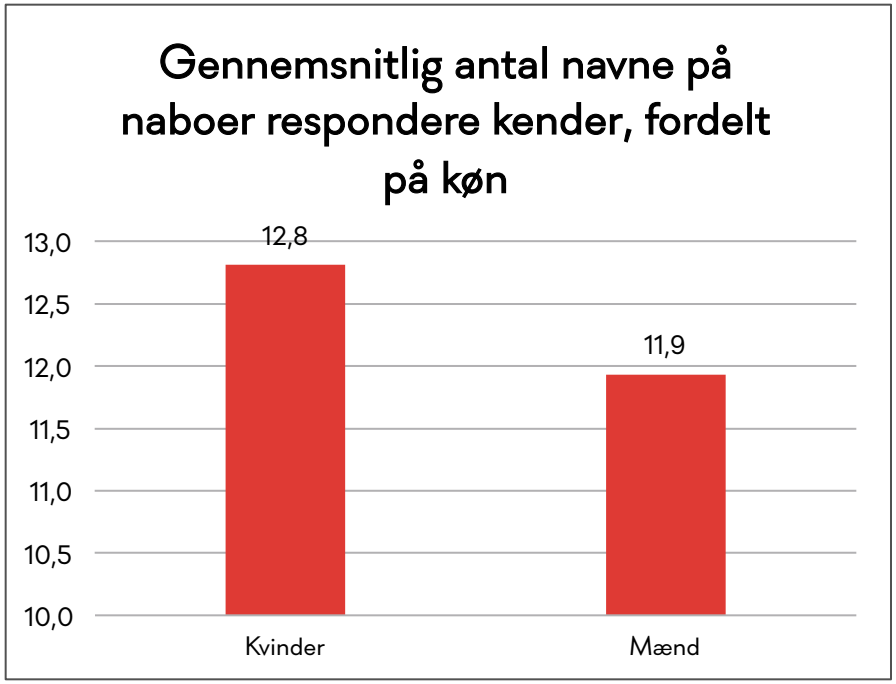

Naboernes navne og Alder

Præcis som vi så det ved sammenhængen mellem alder og hvornår respondenten sidst, har talt med en nabo, er der en klar sammenhæng mellem alder og antallet af naboer, respondenten mener at kende navnet på (bemærk R^2= 76,5%). Altså jo ældre respondenten er, desto større sandsynlighed er der for, at vedkommende kender navne på et højere antal naboer.

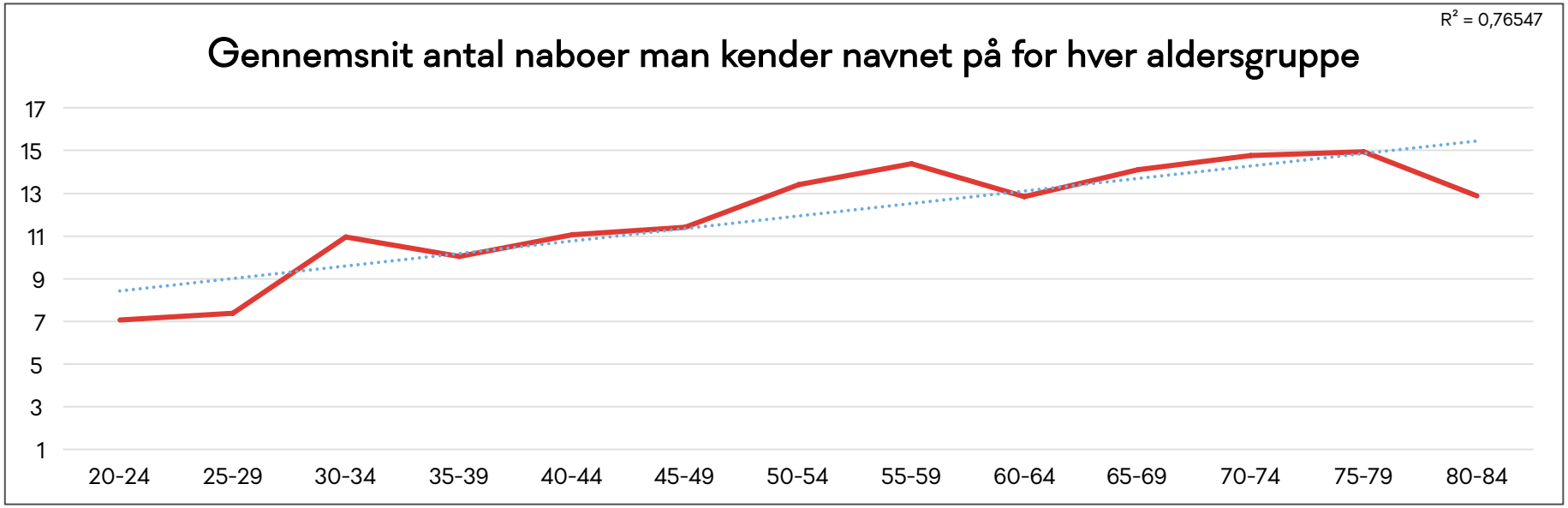

Naboernes navne og Region

Når det gennemsnitlige antal naboer, som respondenten kender navnet på kobles med respondentens region, opstår nedenstående graf. Her ser vi tydelige udsving, som kunne bekræfte mavefornemmelser om de respektive regioner: Københavnerne og sjællænderne kender f.eks. færre navne på deres naboer end de andre regioner.

Endvidere kender respondenterne i Syddanmark flest navne. Om det skyldes en generel regional kultur, eller om der er tale om en systematisk geografisk overrapportering for at matche en selvopfattelse, er ikke muligt at svare på med denne sammenligning.

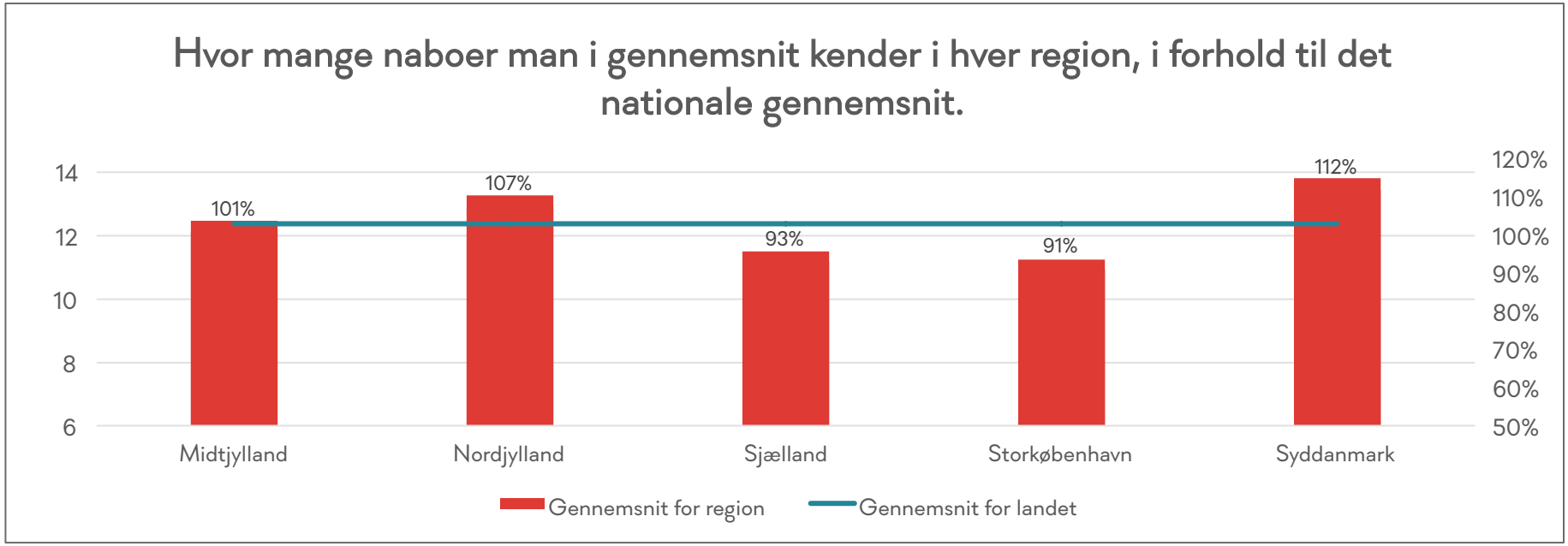

Naboernes navne og Profil

Kobler vi kendskab til navne med profilerne, kan resultatet betragtes som en validering af profileringen. Den Private er f.eks. placeret med det lavest antal kendte naboer.
Derudover er en væsentlig indsigt, at både Arrangøren, Entreprenøren og Formanden kender navnet på flere naboer end Den Sociale.

Dette kunne pege på, at Den Sociales interaktion med naboskabet i højere grad er baseret på eget behov for social omgang end det er på at få et reelt naboskab til at fungere.

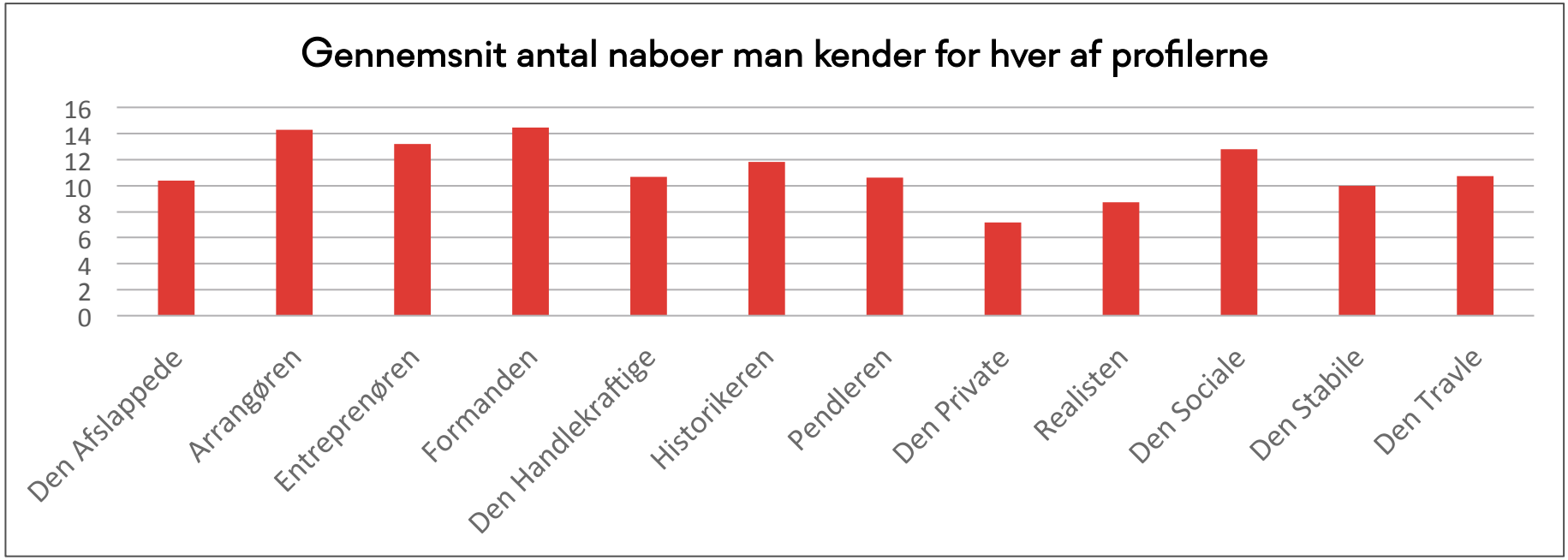

Naboernes navne og 'Sidst talt med en nabo'

Nedenstående graf kombinerer antal naboer, respondenterne kan huske navnet på med hvornår, man sidst har talt med en nabo. Som det fremgår, er der en klar sammenhæng mellem kendskab og hvor tit man taler med hinanden.

Således viser undersøgelse, at naboer der taler sammen også kender hinanden bedre. Det er dog selvfølgelig ingen garanti for, at man taler oftere med sin nabo, blot fordi man kender navnet på vedkommende. Her er udelukkende tale om en øget sandsynlighed.

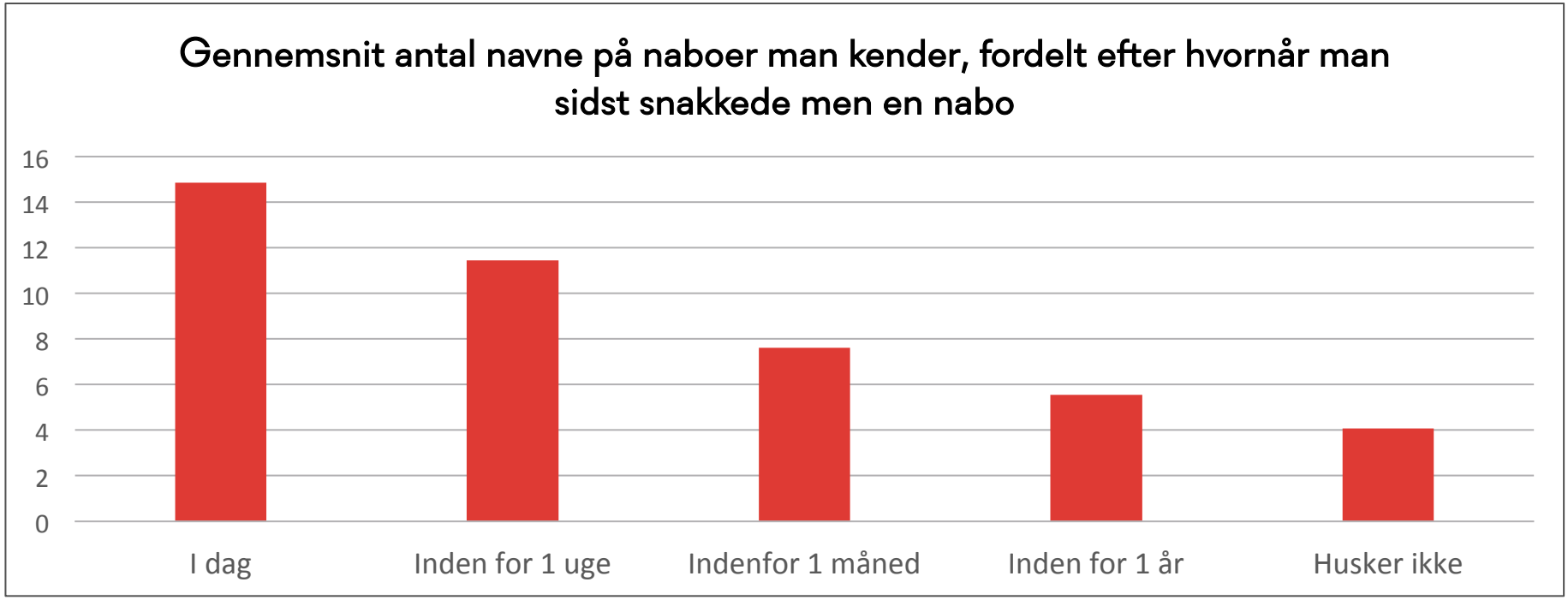

Naboernes kendskab til navne

Når respondenterne spørges til, hvor mange af naboernes navne, de tror, naboen til højre kender, fremkommer et interessant fænomen. Grafen nedenfor viser forskellen mellem hvor mange naboer respondenten selv tror han/ hun kender navnet på, fratrukket hvor mange naboer, respondenten tror, naboen til højre kender navnene på.

Scores værdien på '0' betyder det, at respondenten vurderer, at de selv og naboen kender lige mange. Langt de fleste får dog samlet en positiv værdi, hvilket betyder, at de antager, at de selv kender flere navne end naboen; og det endda ret systematisk.

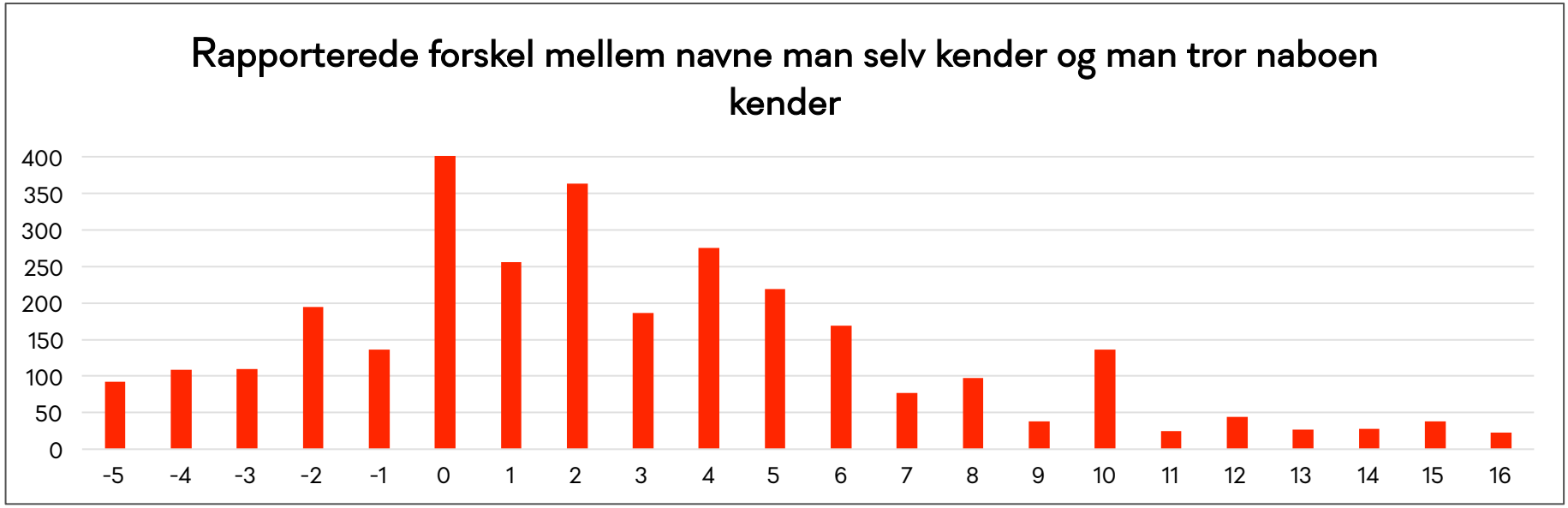

Dette er et velkendt psykologisk fænomen, hvor man overvurderer sig selv (*overconfidence bias*), og undervurderer de andre. Dette psykologiske fænomen træder typisk frem i tre situationer: ressource- og risikovurdering – hvilket ikke er tilfældet her - og så i situationer, som er præget af en positiv social norm.

Der er ikke tale om at respondenterne lyver (i hvert fald ikke bevidst), men i højere grad tale om at når der laves en overordnet vurdering – som står i modsætning til en konkret optælling af navnene – så bliver den enkeltes svar præget af egen aspiration i lige så høj grad, som hvad der faktisk er sandheden. Og her træder mennesket grundindstilling som flokdyr i kraft. Hvis det er en social norm at naboskab er en god ting, så vil den hurtige vurdering blive præget af behovet for at være "en del af flokken".

Den samme stærke aspiration (mod flokkens norm) har respondenten ikke på naboens vegne, hvorfor svaret på hvor mange naboer naboen kender navnene på, bliver markant mindre.

I stedet for at repondenterne udligner hinandens fluktuationer – nogen overvurderer og nogen undervurderer eget kendskab – så gør det almen menneskelige behov for at tilhøre det normative at stort set alle overvurderer. Fænomenet er langt fra isoleret til naboskab, og er velbeskrevet som en solid indikator for sociale normer på felter så forskellige som økonomi, teaterbesøg, alkoholforbrug osv.[5]

Der er altså en usikkerhed, om hvorvidt naboen synes, at naboskab er lige så vigtigt, som man selv gør. Og om et initiativ til kontakt og naboskab vil blive godt modtaget. Samtidig tyder deltagernes vurdering af deres egne evner til at kunne naboernes navn, at der er en stærk positiv social norm om naboskab. Vi vil gerne kunne navnet på mange naboer – ergo vi vil gerne naboskabet.

Naboernes kendskab til navne og Køn

Overvurdering af eget kendskab og undervurdering af naboens kommer også forskelligt til udtryk, når vi fordeler svarene på køn. Som det fremgår af grafen til højre, overvurderer mænd sig selv og undervurder naboen en del mere end kvinderne gør. Vi så tidligere, hvordan kvinderne rapporterede at de selv kendte flere navne, hvilket i kombination med denne graf indikerer, at mændene undervurderer naboen markant mere, end kvinderne gør. Ellers ville mændene ikke kunne få en højere score, når de samtidig rapporterer, at de kender navne på færre naboer. Med andre ord tyder dette på, at en positiv social norm om godt naboskab findes hos begge køn, men træder tydeligere frem hos mændene.[6] Samtidig perspektiverer det mændenes påstand om, at de oftere end kvinderne har talt med en nabo i dag. Måske er mændene blot større ofre for en kreativ hukommelse og overvurdering af deres aktive naboskab?

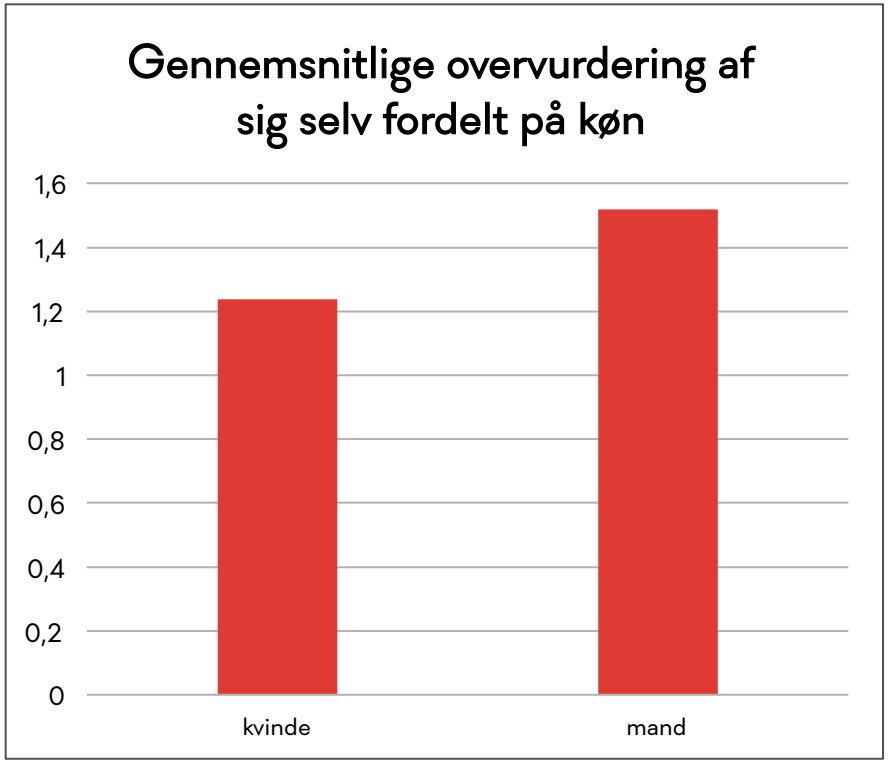

Naboernes kendskab til navne og Alder

Endnu engang ser vi en markant sammenhæng mellem alder og overvurderingen af sig selv samt undervurdering af naboen (bemærk R^2= 66,1%). Det betyder i realiteten, at jo ældre respondenterne er, desto stærkere er den positive sociale norm om naboskabet tilsyneladende. Med andre ord, jo ældre man bliver, desto vigtigere føles naboskabet.

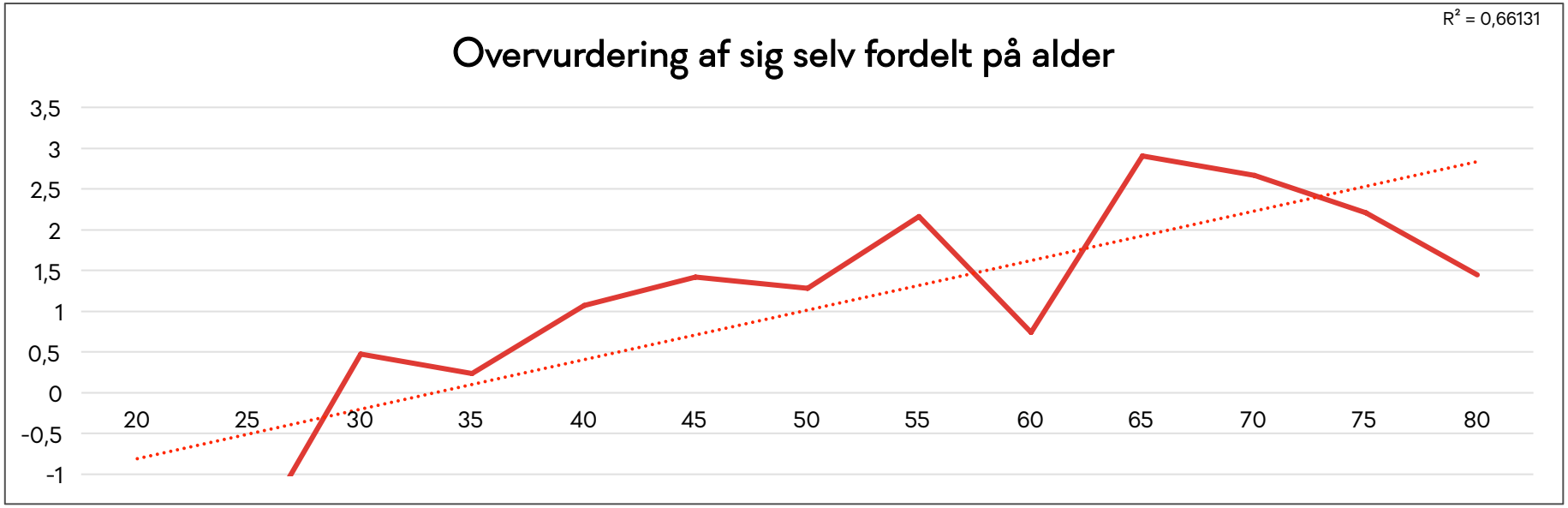

Naboernes kendskab til navne og Regioner

Når overvurdering af kendskab til naboer fordeles på regioner, fremkommer en tydelig tendens til, at den er stærkest i København, Syddanmark og Midtjylland, mens den i Nordjylland er relativt lille. Dette giver en indsigt i, hvor i landet godt naboskab i stærkest grad betragtes som en positiv norm, og skal ikke forveksles med, at respondenterne i disse områder er bedre naboer.

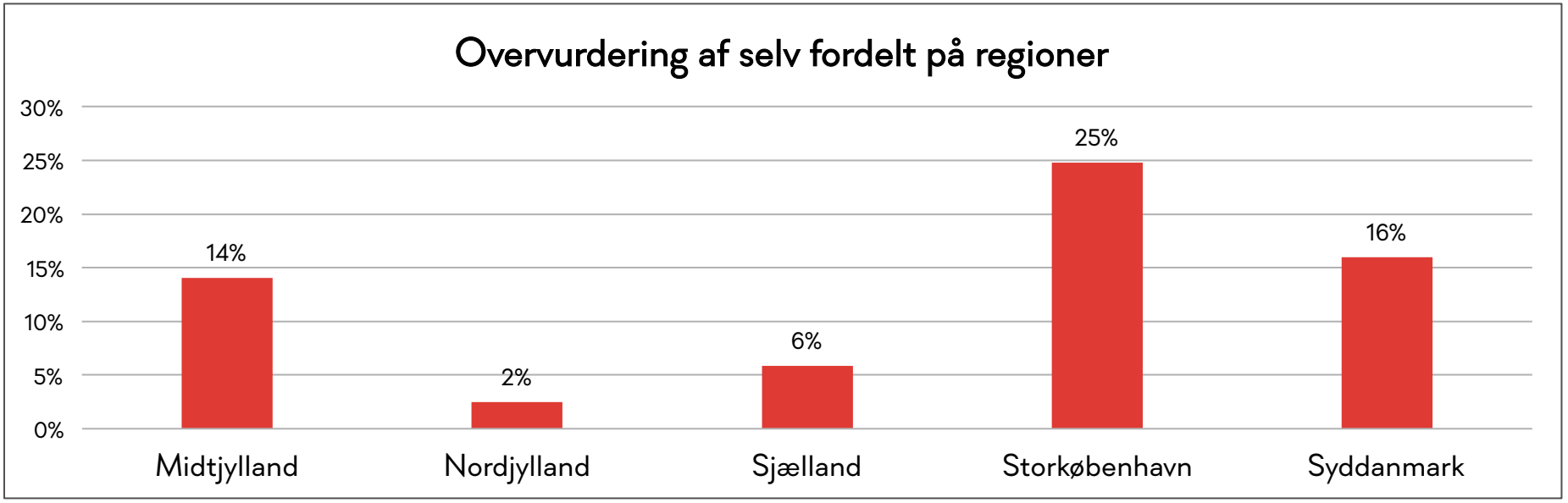

Naboernes kendskab til navne og Profiler

Opdeler vi forskellen mellem respondentens eget kendskab til navn og antallet af navne, respondenten tror naboen kender, på profilerne, får vi nedenstående graf. Her ser vi tydeligt, at Arrangøren, Entreprenøren og Den Sociale opfatter naboskabet som en større positiv social norm end de andre profiler. Formanden er langt mere nøgtern i sin vurdering, mens Den Travle, Realisten og Den Private tydeligvis ikke er en gruppe, der deler sociale normer med de resterende profiler ift. naboskabet.

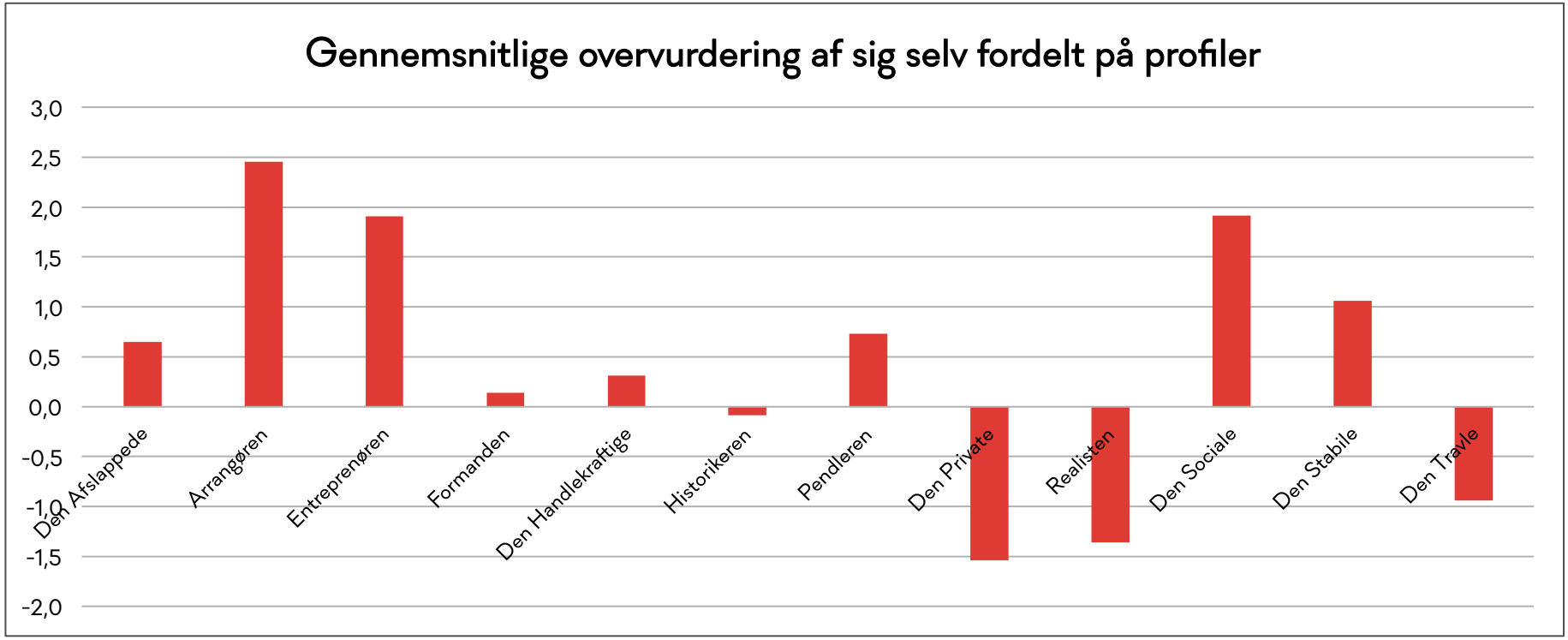

Dit naboskab

Respondenterne blev bedt om at vurdere deres naboskab ud fra seks forskellige udsagn. Fordelingen af svarene fremgår nedenfor. Her ser vi, at 32,3% vurderer deres naboskab som 'godt'. Langt de fleste vurderer, at de som minimum kan få den nødvendige hjælp, mens det faktisk kun er 6,2%, der vurderer, at de intet naboskab har. Under en procent (0,8%) betegner deres naboskab som en decideret nabokrig. Overordnet set er der dog ingen tvivl om, at naboskabet trives i Danmark.

Dit naboskab og Køn

Helt grundlæggende er der meget små forskelle på vurderingen af ens naboskab, når svarene fordeles på køn. Der ser dog ud til at være en lille overvægt af kvinder, der mener, at deres naboskab ikke kunne ønskes bedre. Dette betyder ikke, at de er mere sammen med deres naboer end andre. Blot at naboskabet fungerer efter deres temperament og præferencer.

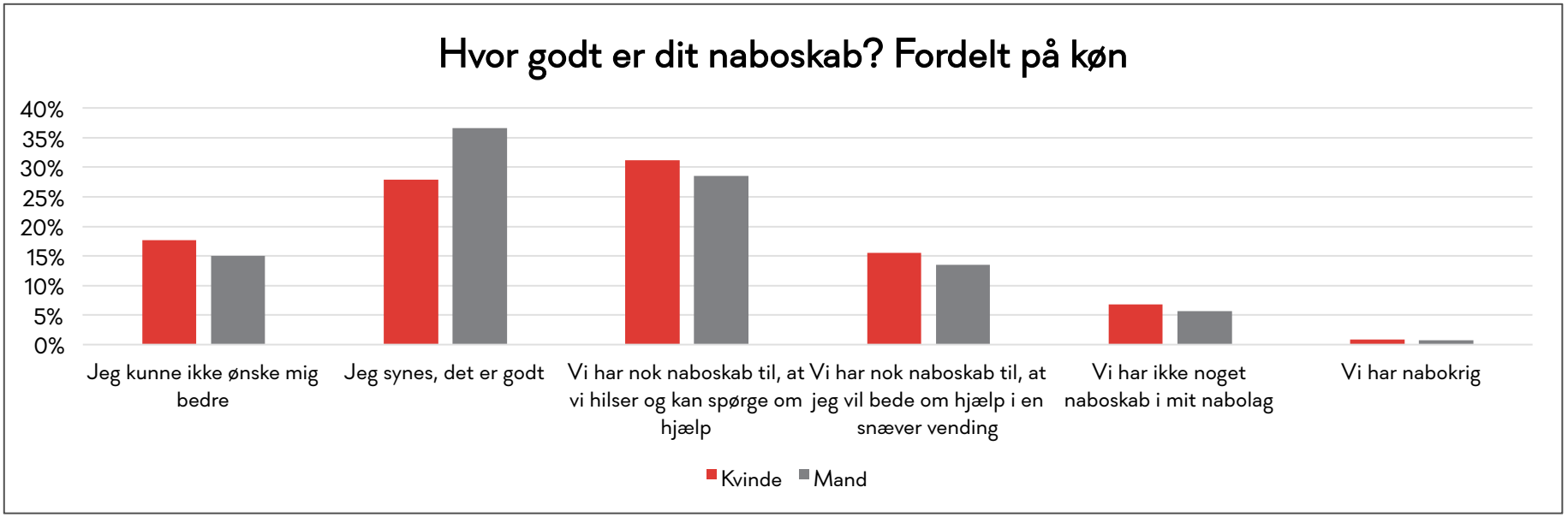

Dit naboskab og Alder

Når spørgsmålet om naboskab kombineres med alder får vi nedenstående resultat. Kurverne, der repræsenterer 'Vi har nok naboskab til, at vi hilser og spørger om hjælp', og 'Jeg synes det er godt', følges ad op igennem aldrene, indtil slut 50'erne. Herefter vurderes naboskabet altså til at blive bedre og kurven for 'Jeg synes det er godt' stiger markant, mens det modsatte er tilfældet for 'Vi har nok naboskab til, at vi hilser og spørger om hjælp'.

Samtidig ses det, at udsagnet 'Vi har ikke noget naboskab i mit nabolag', er noget mere udbredt blandt respondenter under 50 og falder markant herefter.

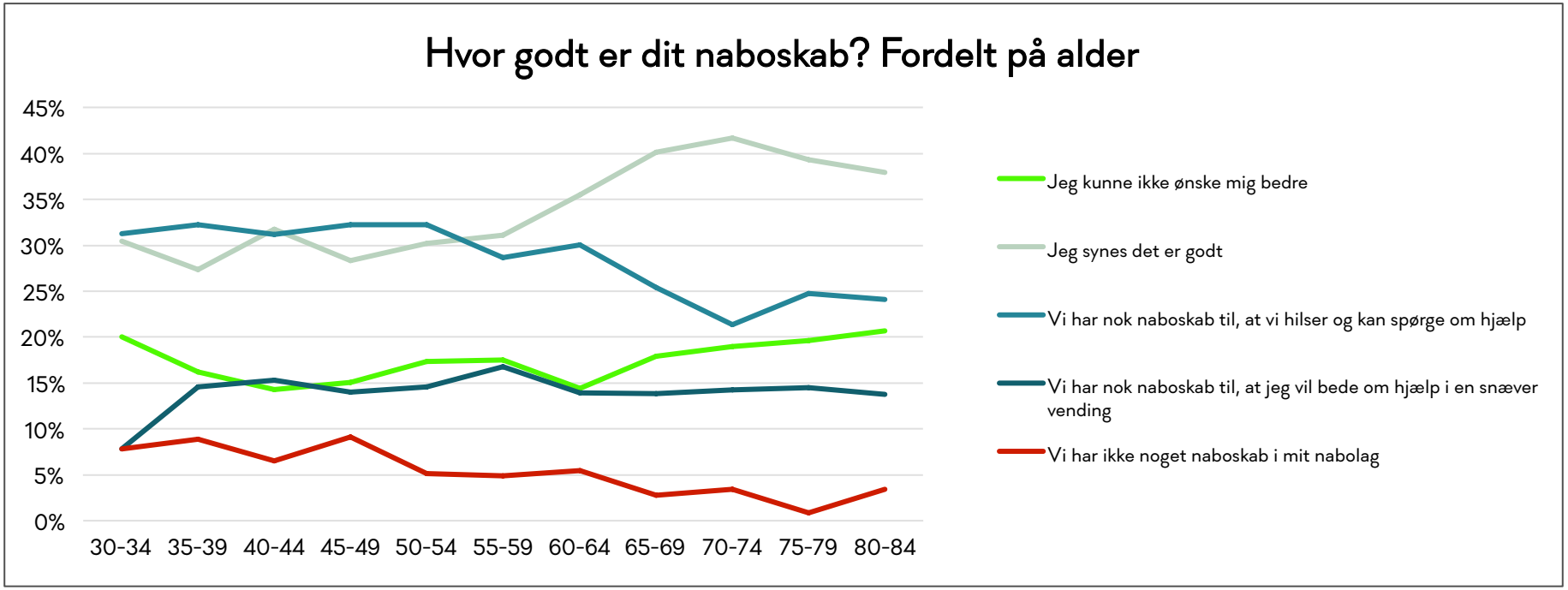

Dit naboskab og Regioner

Fordeles spørgsmålet om respondentens naboskab ud på de respektive regioner, finder vi meget små udsving. Den store forskel ligger mellem Storkøbenhavn og Syddanmark, hvor københavnerne tydeligvis har et mere løst og pragmatisk naboskab.

Københavnerne hilser og kan spørge om hjælp, mens syddanskerne vælger at beskrive deres naboskab som værende "godt" og "kunne ikke ønske mig det bedre, og angiver derved at have et bedre naboskab.

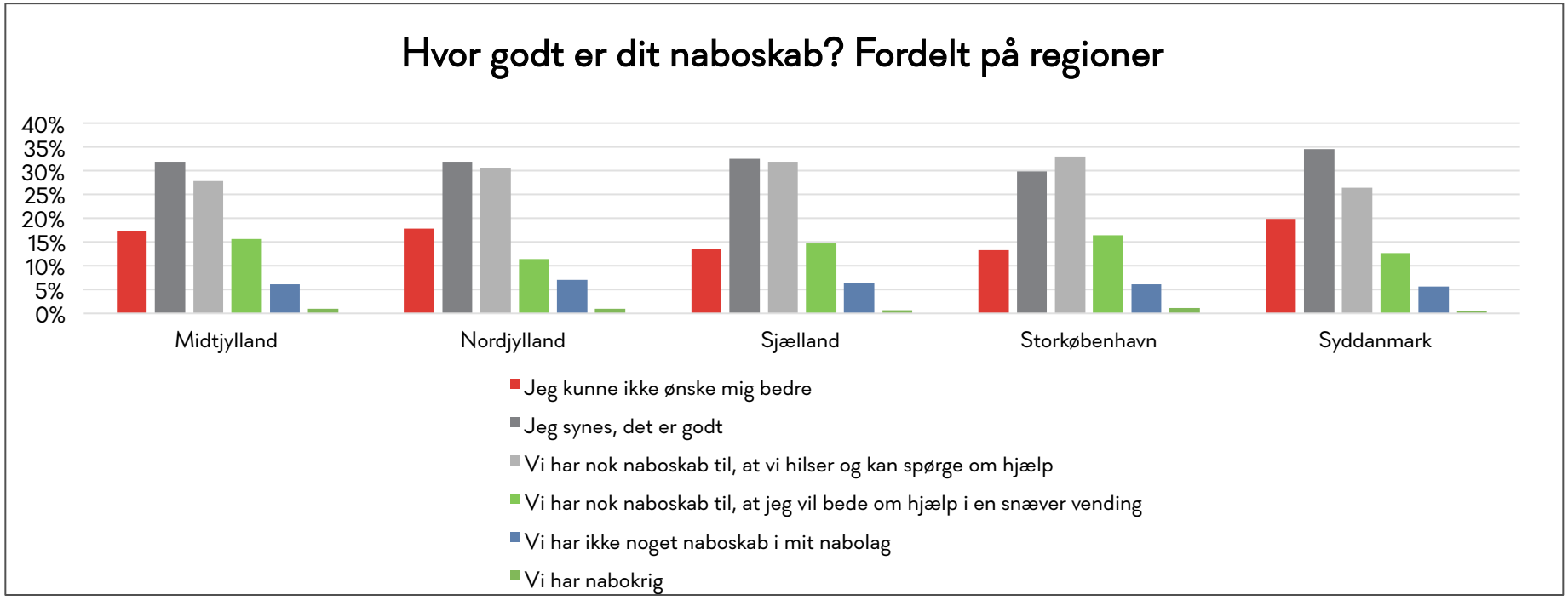

Dit naboskab og Profil

Når man sammenholder, hvordan respondenterne ser deres naboskab med deres profil, bliver det tydeligt, at stort set alle former for naboskab er repræsenteret hos den enkelte profil. Dog er der en tendens til, at de mere naboskabsaktive profiler Arrangøren, Entreprenøren, Formanden, Den Handlekraftige, samt til dels Den Sociale befinder sig i naboskab, der vurderes til at være i en af de tre bedre kategorier. Det kunne være tegn på, at de reelt enten er bedre til at skabe det ønskede naboskab, eller at de er bedre til at finde et sted, hvor naboskabet trives.

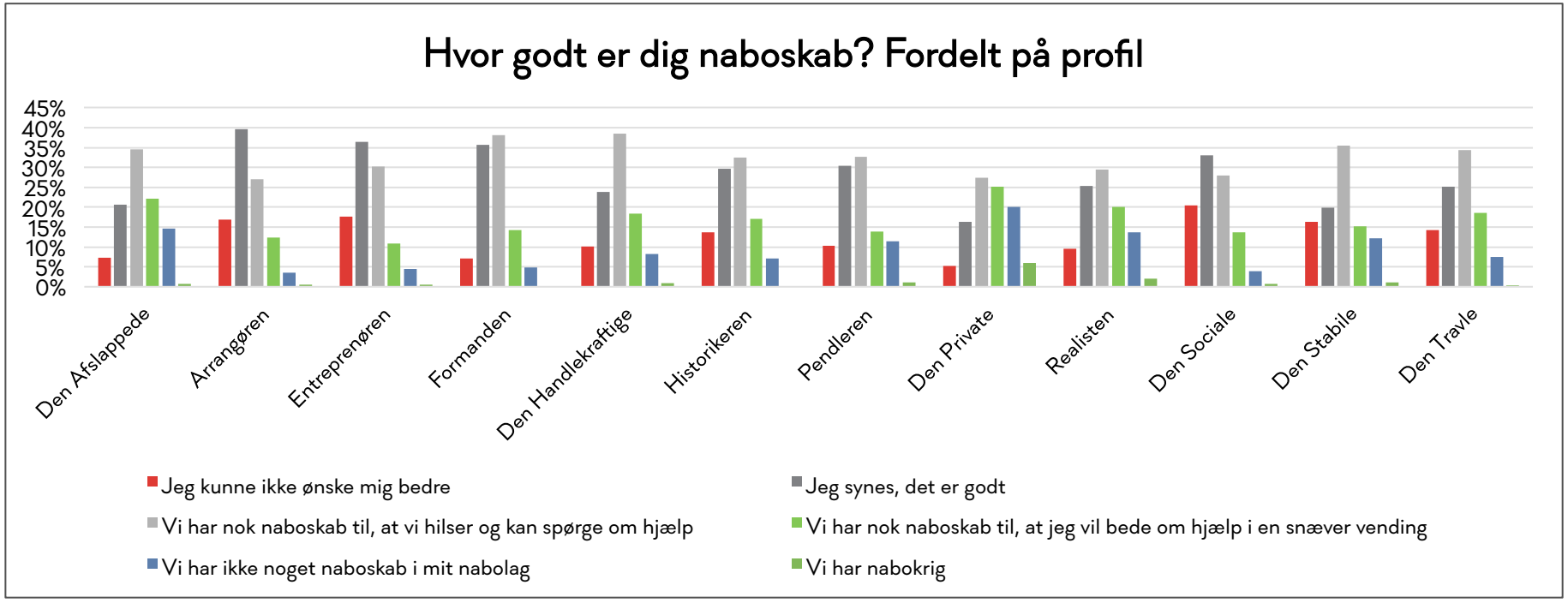

Dit naboskab og 'Hvornår talte du sidst...'

Det kan synes som en indlysende sandhed, at jo oftere respondenten taler med naboerne, desto bedre vurderer vedkommende naboskabet. Og det er også tilfældet. Men det er også vigtig at notere sig, at i de to mest tilfredse kategorier er det langt fra alle, der har talt med en nabo i dag. Der er endda en stor andel, for hvem det gode naboskab er at have talt med en nabo indenfor en uge og endda blot indenfor en måned.

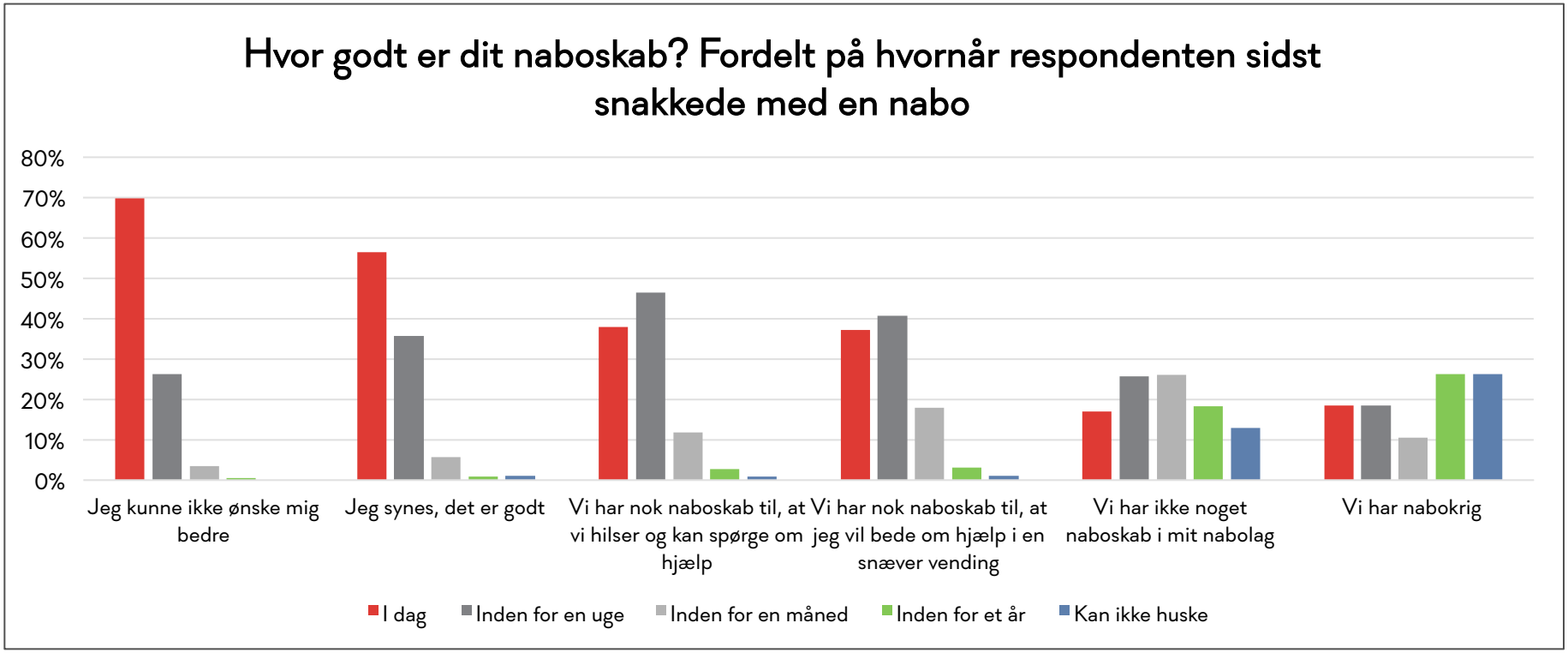

Dit naboskab og Den sociale norm

Ser vi på størrelsen af den positive sociale norm (ens egen overvurdering kontra undervurderingen af naboen) sammenholdt med vurderingen af naboskabet, fremkommer grafen nedenfor. Der er en ligefrem sammenhæng mellem, hvor godt et naboskab man oplever, og hvor stærk en positiv social norm, der er tale om. Der er derfor potentiale i at udforske, hvorvidt der ligefrem er tale om en selvforstærkende effekt.

Jo bedre naboskab du har, desto stærkere synes du, den sociale norm er. Eller sagt på en anden måde; danskerne ved faktisk ikke, hvad godt naboskab er, før de oplever det.

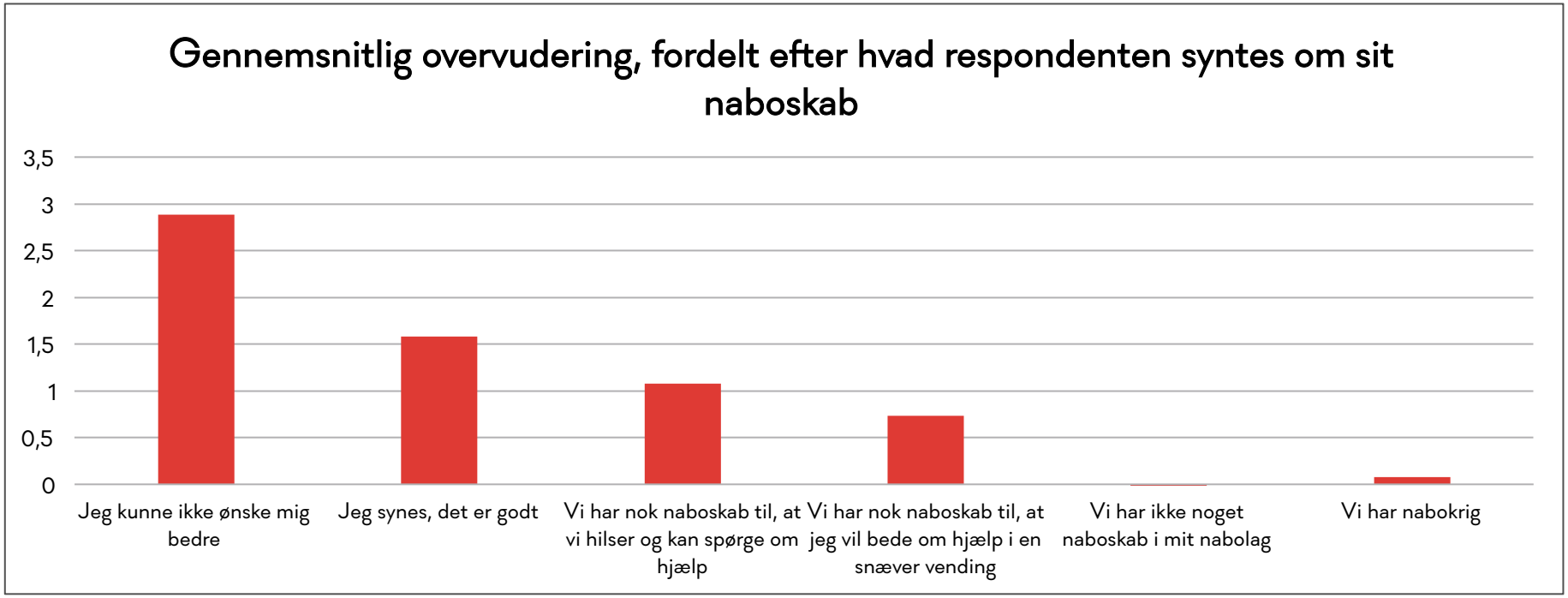

Referencer

1: Se f.eks. Chiaburu, Oh, Berry, Li & Gardner, (2011). *The Five-Factor Model of Personality Traits and Organizational Citizenship Behaviors: A Meta-Analysis.*
& Judge & Ilies, (2002).
Relationship of Personality to Performance Motivation: A Meta-Analytic Review
& Mondak, Hibbind, Canache, Seligson & Anderson, (2010). *Personality and Civic Engagement: An Integrative Framework for the Study of Trait Effects on Political Behavior.*

2: Gosling & Johnson, (2010). Advanced Methods for Behavioral Research on the Internet.
& Muck, Hell & Gosling, (2007). *Construct Validation of a short Five-Factor Model Instrument: A Self-Peer Study on the German Adaptation of the Ten-Item Personality Inventory (TIPI-G).*
& redskabet på: http://gosling.psy.utexas.edu/

Referencer

3: Se f.eks. Kendrick & Griskevicius, (2013). *The Rational Animal: How evolution made us smarter than we think.*
& Kenrick (2008). *Sex, Murder and the Meaning of life.*

4: Bemærk at adfærdspsykologisk forskning ikke kan støtte om en kønslig bias i denne henseende.

5: Se f.eks. Khaneman, (2013). *Thinking fast and slow.*
& Thaler, (2015). Misbehaving

6: Kurzban (2012). *Why everyone else is a hypocrite: Evolution and the modular mind.*
& Ariely, (2012). *The (honest) truth about dishonesty: How we lie to everyone... Espcially ourselves*

MED ØNSKET OM ET GODT NABOSKAB TIL ALLE